Gemeente Texel

.txl

Raadsbesluit

Nummer **015**

B&W	10-01-2017
Raadscommissie	08-03-2017
Gemeenteraad	22-03-2017

Portefeuillehouder	F. Kingma

Spelen op Texel

Spelen op Texel; onderzoek huidige situatie en een nieuwe visie op spelen.

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.3.	Openbaar groen beheren en verbeteren
Beleidsdoel	3.3.2	Speelplaatsen beheren
Operationeel doel	3.3.2.1	Voldoende openbare speelplaatsen verzorgen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester & wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De wens van de raad goede en veilige speelvoorzieningen te bieden,
- Het aantal verouderde en onveilige speeltoestellen wat vervangen moet worden,
- Het gemis aan voorzieningen voor de leeftijdscategorie12+

Overwegende

- Dat het huidige onderhoudsbudget niet toereikend is voor vervanging van speeltoestellen
- Er geen reserveringen zijn gedaan voor de vervanging van speeltoestellen
- Er geen budget beschikbaar is voor de realisatie van voorzieningen voor bewegen, beleven en Ontmoeten in de leeftijdscategorie 12+

Besluit

1. In te stemmen met de visie op spelen zoals beschreven in het rapport 'Spelen op Texel'.
2. In de periode 2018-2021 jaarlijks een extra budget beschikbaar te stellen van € 35.000 als aanvulling op het reguliere budget voor de uitvoering ervan.
3. In de jaren 2018 – 2021 een bedrag van € 20.000 per jaar beschikbaar te stellen voor het realiseren van voorzieningen ten behoeve van de leeftijdscategorie 12+.
4. De kosten voor de periode 2018-2021 mee te nemen in de Programmabegroting 2018.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare vergadering van 22-03-2017,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 1038878

Bijlagen

1. Rapport Spelen op Texel

Gemeente Texel

.txl

Spelen op Texel

Onderzoek naar de huidige situatie en een nieuwe visie op spelen

Nota

November 2016

Inhoudsopgave

Samenvatting **5**

Inleiding **7**

1 Huidige situatie en aanleiding tot de vraag **9**

1.1 Kenmerken Gemeente Texel 9
1.2 Ontwikkelingen en aanleiding tot de vraag 9
1.3 Onderzoek 10
1.4 Conclusies en consequenties 12
1.5 Kritische succesfactoren 13
1.6 Implicaties en aanbevelingen 14
1.7 Toekomst 15

2 Visie op spelen **17**

3 Plan voor ontwerp, beheer en onderhoud **19**

3.1 Pijler 1: Spelen door beheerbewust ontwerpen 19
3.1.1 Ontwerprichtlijnen 19
3.2 Pijler 2: Spelen op maat door participatie 21
3.3 Pijler 3: Spelen met uitdaging 23
3.4 Pijler 4: Spelen door duurzaam beheer en onderhoud 25
3.5 Pijler 5: spelen door samenwerken 26
3.6 Pijler 6: spelen en kosten in balans 27

Bijlage 1 Bevolkingsprognose **29**

Bijlage 2 Overzicht speelvoorzieningen gemeente Texel **31**

Bijlage 3-1 Voorbeelden speelaanleiding **33**

Bijlage 3-2 Voorbeelden speelaanleiding **35**

Bijlage 4 Voorbeelden natuurlijk spelen **37**

Bijlage 5 Voorbeelden speelaanleiding met ‘Texel-imago’ **39**

Bijlage 7 Bronvermelding **53**

Titel	: Spelen op Texel Onderzoek naar de huidige situatie en een nieuwe visie op spelen
Opdrachtgever	: Gemeente Texel
Contactpersoon	: Piet Bolier Kees Koopman
Opgesteld door	: Jan Jaap van der Woude (projectleider gemeente Deventer)
Datum	: November 2016

Samenvatting

Spelen, bewegen en verblijven in de openbare ruimte is voor de bewoners in de gemeente Texel heel belangrijk. De openbare voorzieningen bieden deze mogelijkheid. Daarom is de uitdaging om het aanbod van voorzieningen en de financiële middelen in balans te brengen in de periode van 2017 tot en met 2022. Daarbij is aandacht voor maatwerk, alle leeftijden en participatie, waardoor de behoefte en de mogelijkheden goed op elkaar afgestemd worden. In dit rapport wordt de situatie in beeld gebracht, de communicatieve boodschap voor een nieuwe kijk op spelen in een visie vertaald, en uitwerking gegeven aan een integrale aanpak van idee tot beheer.

Hoofdstuk 1 geeft de huidige situatie weer, en beschrijft de aanleiding tot de vraag. Aan de hand van onderzoeksvragen worden conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan hoe de situatie kan verbeteren. Daarbij is ook draagvlak onder dorpscommissies, scholen en jeugdwerk onderzocht voor een andere aanpak. In hoofdstuk 2 wordt een visie op spelen gegeven vanuit de wens het aspect ‘spelen’ breder te trekken met ruimte voor participatie en de kracht van de bewoners van Texel. De visie helpt bij het uitdragen van de mogelijkheden, en rol van de gemeente hierin.
In hoofdstuk 3 is een plan opgesteld voor inrichting, beheer en onderhoud, beschreven in 6 pijlers.

Inleiding

Plezier maken terwijl je speelt is het allerbelangrijkst! De openbare ruimte biedt mensen de mogelijkheid tot spelen, bewegen of verblijven ongeacht leeftijd, geloof of afkomst. Deze openbare ruimte kan mogelijkheden bieden om plezier te maken en bij te dragen aan maatschappelijke, sociale en cognitieve ontwikkelingen. Naast het plezier maken is spelen bedoeld om de wereld te ontdekken en met risico's te leren omgaan.
De gemeente Texel signaleert dat in de komende jaren veel kosten voor het vervangen van speeltoestellen nodig zijn, en het onderhoudsbudget daarvoor niet toereikend is. Voorzieningen en kosten moeten opnieuw in balans worden gebracht. Door anders naar spelen te kijken en goed te kijken naar wenselijke voorzieningen in relatie tot demografische aspecten, zijn daarvoor goede mogelijkheden. Door beweging, ontmoeting en uitdaging centraal te stellen, en vanuit alle leeftijden te kijken, ontstaat een nieuwe kijk op spelen die veel kansen biedt.
Een integrale kijk op ontwerpen, inrichten en beheren kan leiden tot plekken waar spel en ontmoeting kan ontstaan, waarmee uiteindelijk een kwalitatief goed en efficiënt/doelmatig te onderhouden aanbod van voorzieningen kan worden verkregen voor bewoners en bezoekers.
In 2016 zijn we aan de slag gegaan met het onderzoeken welke kansen er op Texel zijn, en hoe de dorpscommissies en schoolleiding hierover denken. De uitkomsten zijn positief: Er is begrip voor dat er iets moet veranderen en men ziet dat een andere kijk op spelen nieuwe kansen in de dorpen geeft. Bij elk gesprek hebben we enthousiaste mensen gezien die graag mee willen denken. Een mooie start!

1 Huidige situatie en aanleiding tot de vraag

1.1 Kenmerken Gemeente Texel

Demografische gegevens[1] gemeente Texel

Inwoners gemeente Texel	13.570
Kinderen in doelgroep 0-4 jaar	428
Kinderen in leeftijd 5-11 jaar	1.030
Kinderen in leeftijd 12-17 jaar	1.027
Jongeren 18-23	778
Ouderen 65+	3.090

In bijlage 1 is de bevolkingsprognose van de gemeente Texel opgenomen, waarin ook uitgesplitst de prognose voor de dorpen. Hierin is in de komende 10 jaar een afname te zien van gemiddeld 20% van de doelgroep kinderen van 0-17 jaar.

Toeristen per jaar	900.000-1.000.000 personen
Overnachtingen hoogseizoen/weekenden	piek 46.000 o.b.v. beschikbare bedden
Aantal leerlingen scholengemeenschap	1.000-1.100 (2016)
Prognose leerlingen scholengemeenschap	600-700 over 6 á 7 jaar

Speelvoorzieningen en beheer[2]

Aantal openbare speelplekken	57
Aantal toestellen	322
Aantal toestellen, sport gerelateerd	39

Opmerking: inclusief openbaar toegankelijke schoolpleinen

In bijlage 2 is een overzicht van speelvoorzieningen in de gemeente Texel opgenomen.

1.2 Ontwikkelingen en aanleiding tot de vraag

Financieel

Onderhoud (apparaatslasten, regulier onderhoud en kosten vervangingsonderhoud)

Onderhoudsbudget gemeente Texel	€ 93.300/jaar

Hieruit worden jaarlijks een beperkt aantal vervangingen gedaan.

Benodigd onderhoudsbudget door Repcon zonder vervanging	€ 85.470/jaar

Afschrijving (vervanging toestellen en ondergronden)

Afschrijving: feitelijke reservering	€ 0/jaar
Afschrijving volgens onderzoek Repcon	€ 111.340/jaar

Voor de noodzakelijke vervanging is dus niets gereserveerd; en vervanging uit het huidige onderhoudsbudget is zoals bovenstaand aangegeven maar zeer beperkt mogelijk.

De gemiddelde afschrijvingstermijn van speeltoestellen is 13 jaar. Door goed onderhoud hebben we deze levensduur op Texel kunnen verlengen met ca. 5 jaar. Dat betekent dat veel speeltoestellen die in de periode 1998-2000 zijn geplaatst in de komende 5 jaar vervangen moeten worden.

[1] Bron: bevolkingsprognose 2016 Gemeente Texel, Pronexus, april 2016
[2] Bron: beheergegevens gemeente Texel

Maatschappelijke ontwikkelingen:
Buiten spelen beïnvloedt op een positieve manier de gevaren van welvaartsziektes. Zo zorgen sporten en bewegen er onder andere voor dat de strijd wordt aangegaan met overgewicht. Mede door het toenemende gebruik van (spel) computers en de invloed van media en televisie brengen kinderen meer tijd binnenshuis en achter het scherm door. Daardoor komt er meer aandacht voor beweging en ontmoeting. De openbare ruimte biedt mogelijkheden dit alleen of samen met anderen te doen: integraal spelen.
Plekken die zowel voor jeugd als ouderen te gebruiken zijn. Maatschappelijk zien we ook dat de kijk op spelen verandert. Niet langer staat het toestel centraal, maar de vraag waar en waarmee kinderen uitgedaagd worden en waar ze elkaar kunnen ontmoeten.
Door het anders aanbieden van speelvoorziening worden kinderen gestimuleerd in hun ontwikkeling. Ook vies worden en de letterlijke kleerscheur horen daar bij, want dit leert mensen om met risico's om te gaan. Met andere woorden: ook bij speelplekken is sprake van risico's. Dit is niet erg zolang deze, ook voor kinderen, herkenbaar zijn.

Bovengenoemde ontwikkelingen geven aanleiding tot de vraag:
'Hoe kan de gemeente Texel een aanbod van speelvoorzieningen leveren waarbij de voorzieningen voor een brede doelgroep beschikbaar zijn en budgetten daarmee in balans zijn?'

Als deelvragen kunnen we formuleren:
- Zijn alternatieve wijzen van spelen een optie?
- Kan participatie worden geboden bij het inrichten en beheren van speelplekken?
- Kunnen gebruikers ook bijdragen door zelfbeheer?

1.3 Onderzoek

Onderzoek 1: Interview huidige situatie beheer en onderhoud
Om antwoord op de vraag te krijgen hoe het aanbod en budgetten zich nu verhouden, zijn onderzoeksvragen gesteld om een beeld te vormen van het huidige beheer.
Medio juni 2016 is een interview gehouden met medewerkers die zich met speelbeheer en beleid bezig houden. Hierbij is de situatie besproken, zijn beheergegevens bekeken en zijn veel individuele speelplekken ter sprake gekomen. Dit heeft het volgende beeld opgeleverd:

Ten aanzien van het beheer kan worden gesteld dat de gemeente alle openbare speelaanbod in de gemeentelijke openbare ruimte levert, beheert en keurt. Met scholen is een convenant gesloten, waarin is bepaald wat tot de school en tot de gemeente behoort. In beide gevallen wordt de keuring en inspectie door de gemeente verzorgd. Bij gebreken aan toestellen van scholen worden met hen afspraken gemaakt over herstel of vervanging.
De wens is wel om speelvoorzieningen bij scholen ook openbaar beschikbaar te houden.
Aan de speeltoestellen die tot de verantwoordelijkheid van de gemeente behoren, wordt het voor veiligheid en duurzaamheid noodzakelijke beheer en onderhoud uitgevoerd. De 'plus' (extra onderhoud/ schilderwerk/schoonhouden) wordt soms door scholen of particulieren geleverd. Incidenteel worden toestellen 'gedoneerd' aan de gemeente. Deze toestellen worden alleen over genomen als ze zijn goedgekeurd en in goede staat zijn. Onderhoudskosten worden dan niet doorberekend aan de school of instantie, wel als de toestellen van de school blijven. De school is dan verantwoordelijk voor de kosten. Vrijwilligersinzet is kwetsbaar. De bijdrage is vaak afhankelijk van een individu, en afspraken zijn niet altijd geborgd.
In enkele dorpen is de school gesloten. De voorzieningen vervullen in het dorp nog wel een rol. De speelvoorzieningen zijn niet gekoppeld aan demografische gegevens, al is het aanbod wel verspreid aanwezig voor verschillende leeftijdscategorieën.
Focus in het aanbod van speelvoorzieningen op dit moment is vooral gericht op het bieden van voorzieningen voor de leeftijdscategorie van 4 tot 12 jaar. Voor de categorie 12+ worden op dit moment slechts beperkt spel- en beweegmogelijkheden aangeboden.

Veel toestellen zijn voorzien van kunstmatige valondergronden, daar waar dat volgens de plaatsingsvoorschriften van de leverancier nodig is. Soms wordt ook kunstgras rond toestellen aangebracht als slijtvaste ondergrond. Dit blijft een beheerafweging: het kan goedkoper zijn in het beheer, en is duurder bij vervanging.
Overig meubilair en onderhoud aan randvoorzieningen behoort tot regulier beheer, en daarom niet tot dit plan. Verder kan worden geconstateerd dat bij aanleg beheerkosten niet altijd goed worden overzien.
Tot slot komt uit het interview naar voren dat in Den Burg sprake is van overaanbod. De oorzaak hiervan kan worden gevonden in de wijze waarop uitbreiding van het dorp tot stand is gekomen. Meerdere speelplekken liggen erg dicht bij elkaar.

Onderzoek 2: Draagvlak dorpscommissies

Om antwoord te krijgen op de deelvragen is door bezoek aan de dorpscommissies, scholen en de jeugdorganisatie Young4ever geprobeerd antwoord te krijgen of er draagvlak is voor alternatieve speelvoorzieningen en in welke mate een beroep op de bewoners kan worden gedaan voor participatie en/of zelfbeheer. Aan de hand van een presentatie is uitgelegd wat de aanleiding is voor verandering, welke mogelijkheden een andere kijk op spelen bied, welke kansen dit geeft, en zijn de commissies geïnspireerd met voorbeelden.

Dit heeft het beeld opgeleverd dat de dorpscommissies, de scholen en de jeugdorganisatie positief staan tegenover de ontwikkeling waarbij toestellen niet langer 1 op 1 worden vervangen, maar meer gekeken wordt naar de uitdaging die een plek kan bieden. Men onderschrijft de visie om gebruiksmogelijkheden voor alle leeftijden aan te bieden en een plek met participatie tot stand te brengen.
Het hanteren van de participatieladder wordt gezien als een bruikbaar instrument om de mate van inspraak te bespreken, en de rol van de bewoners en de gemeente te bespreken bij aanvang van een project. Soms is er enige scepsis over de inbreng van bewoners en vrijwilligers.
Bij het bespreken van de presentatie kwamen direct veel suggesties op tafel. De geraadpleegde partijen accepteren dat een andere kijk op spelen, waarbij uitdaging, ontmoeting en beweging voor alle leeftijden centraal staat, nieuwe kansen en mogelijkheden biedt.

Er is veel lokale kracht aanwezig die kan worden ingezet bij het inrichten van speelplekken, waarbij gebruik kan worden gemaakt van ter plaatse verkrijgbare materialen:

- Houtsierkunstwerken (bv houten zeehond in De Koog);
- Betonnen speelobjecten (bv de zeehond bij de Thijsseschool);
- Materialen van nautische aard;
- Hout en (scheeps-)touw;
- Basaltkeien van oeverbeschoeiing (of opgeviste keien).

Tot slot hebben de dorpscommissies aangegeven niet alleen te kijken naar de kinderen uit het dorp, maar ook een voorzieningenaanbod in het dorp in stand te willen houden. Dat kan bijvoorbeeld door het in stand houden van een dorpsspeelplaats als voorziening, en dus niet uit te gaan van een speelaanbod op basis van de demografische gegevens. Deze dorpsspeelplaatsen kunnen ruimer worden opgezet en bieden ook aan onze gasten die niet op de grote parken verblijven gelegenheid tot spelen

Jongerenorganisatie Young4 ever is blij met het voorstel van de gemeente om andere mogelijkheden te bieden voor bewegen en beleven. Ze zien daarin ook mogelijkheden om meer samenhang en betrokkenheid in straten en buurten te krijgen. Zij vraagt met name extra voorzieningen en activiteiten voor de jongeren tussen 12 en 17 jaar.

Genoemd zijn daarbij:

- wifispots
- pannaveld/ knockoutkooi bij skatepak of jopcontainer (jongeren ontmoetingsplek)
- fitnessspeelplein/ obstakels/ freerunnen
- speelplaats voor 12+ bij Time Out
- eenvoudige plekken om gewoon bij elkaar te zijn

Hierbij wordt opgemerkt dat dit veelal extra voorzieningen zijn die nu slechts beperkt aanwezig zijn. Hiervoor zijn extra financiële middelen nodig om deze te realiseren.
De directeuren van de basisscholen zijn blij met het voorstel van de gemeente. Zij zien de veranderingen als een kans om speeltoestellen en spelaanleidingen te realiseren waar kinderen worden gestimuleerd om samen te werken, de creativiteit wordt uitgedaagd, beleven en bewegen bepalend zijn bij de keuze van speeltoestellen.
Waar speeltoestellen vervangen moeten worden en waar dit mogelijk is willen zij de nieuwe voorstellen van de gemeente direct invoeren.

In Den Burg is eerder , zonder succes, een initiatief geweest om een beweegtuin voor ouderen aan te leggen. In De Koog werd aan de hand van de presentatie en het daaropvolgend gesprek gelijk een idee voor een combinatie van gebruiksmogelijkheden voor alle leeftijden geopperd. Met de inzichten die gegeven zijn tijdens de presentaties ziet de dorpscommissie hier een concrete kans om een voorziening voor meerdere doelgroepen te maken door een gevarieerd aanbod van activiteiten te bieden, bijvoorbeeld een rollator pad en gymtoestellen.

Afbeeldingen: rollator pad en beweegtoestellen

1.4 Conclusies en consequenties

Conclusies

Uit voorgenoemde onderzoeken kan worden geconcludeerd dat de huidige financiële middelen niet toereikend zijn om onderhoud en vervanging van het huidige speelvoorzieningenaanbod te kunnen uitvoeren. Er is onvoldoende capaciteit beschikbaar binnen de gemeente om het onderhoud te kunnen uitvoeren, en voor afschrijving zijn geen reserveringen gedaan of fondsen ingericht. Dat laatste heeft geleid tot een groot financieel tekort waardoor met name de eind jaren ’90/begin 2000 geplaatste speeltoestellen niet kunnen worden vervangen. Er moet dus een keuze worden gemaakt tussen het aanbod en het budget. Bovendien moet het aanbod beter worden afgestemd op de gebruikers, in aantal, soort en situering.
Ondanks dat er een goede interactie is tussen gemeente en bewoners, is er nog beperkte kennis aanwezig van methoden om met participatie om te gaan (participatieladder). In elk geval niet gebaseerd op de structuur van de participatielader, maar meer vanuit logisch denken en met elkaar omgaan. Plaatselijk zien we zelfbeheer of toezicht en bij vervangingsonderhoud is er overleg. Er is wel veel lokale kracht aanwezig om mee te denken bij verandering, tot stand brengen en soms in het beheer. Activiteiten zijn niet geborgd, en er is geen vastgesteld en constituent beleid voor participatie.
De bezoeken aan de dorpscommissies hebben opgeleverd dat er bereidheid is voor een andere kijk op spelen, en de intentie aanwezig is om hier participatief een invulling aan te geven.

Consequenties

De kosten voor vervanging zijn in de komende jaren dermate hoog dat vervanging niet bekostigd kan worden uit het huidige beschikbare budget. De inzet blijft beperkt tot sober regulier beheer en onderhoud. Wanneer niet wordt gekozen voor een hoger budget of het verlagen van de kosten voor speelvoorzieningen zullen speelvoorzieningen verdwijnen, met mogelijk verpaupering van speellocaties tot gevolg. De gemeente loopt aansprakelijkheidsrisico's wanneer het speelaanbod niet technisch veilig is en voldoet aan het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS). Om deze situatie te voorkomen moeten de volgende activiteiten worden ondernomen:

1. Reguliere beheer en onderhoudskosten moeten omlaag;
2. Kosten vervangingsonderhoud moet omlaag;
3. Het begrip spelen 'anders' invullen;
4. De situering van het speelaanbod beter af stemmen op de gebruikers, onder andere door verdunning, en centraliseren van toestellen.

1.5 Kritische succesfactoren

Risico's

Bij ongewijzigd beleid zijn structureel extra financiële middelen nodig om het speelaanbod op peil te brengen en houden. Wanneer niet tot ingrijpende maatregelen op gebied van spelen wordt gekomen, is het budget niet toereikend. Dat betekent dat onderhoud en vervanging niet meer bekostigd kan worden, en speeltoestellen verdwijnen. Het speelaanbod neemt hierdoor af.
Alternatief is dat extra financiële middelen worden vrijgemaakt om het vervangingsonderhoud te bekostigen. Als dit niet structureel gebeurt bestaat het risico dat de situatie zich op langere termijn herhaalt.

Bewonersparticipatie is nodig om het aanbod van voorzieningen beter af te stemmen op de behoefte en bewoners (nog) meer betrokken te maken. Participatie leidt in eerste instantie niet per definitie tot een kostenbesparing: het overlegtraject kan, zeker in het begin, zelfs meer (interne) voorbereidingskosten met zich meebrengen. Wat betreft participatie en zelfbeheer is de bereidheid van bewoners bepalend. Zijn er voldoende mensen te vinden die zich verantwoordelijk voelen voor het in stand houden? Keerzijde hiervan is dat wanneer goed wordt uitgelegd dat niet alles meer kan zoals dat in het verleden ging, het niet meewerken ook kan leiden tot afname van voorzieningen. Verantwoordelijkheid voor voorzieningen ligt hiermee ook bij de bewoners zelf.

Kansen

Het anders kijken naar het begrip 'spelen' kan nieuwe inzichten opleveren waardoor de beheerkosten lager kunnen. Het resultaat van participatie kan leiden tot kostenbesparing wanneer meer speelaanleidingen in plaats van toestellen worden aangebracht, bewoners meewerken bij aanleg, en/of meehelpen in de vorm van toezicht of onderhoud van speelplaatsen. Voor de gemeente betekent dat dat de kapitaalwaarde wordt verlaagd, en de beheerkosten minder worden.
Speelaanleiding en natuurlijk spelen zijn goede alternatieve speelvoorzieningen in plaats van het 'catalogus'-aanbod. Bovendien zijn er veel lagere kosten aan verbonden: deze plekken kunnen vaak met regulier veeg-, maai- en snoeibeheer onderhouden worden.
Daarnaast kan een andere kijk op spelen ook een aantal positieve effecten opleveren. Speelplekken waar kinderen overdag spelen kunnen in de avond door jongeren worden gebruikt voor ontmoeting, rollatorgebruikers kunnen het fietsbaantje gebruiken voor oefenen, het speelveld kan op andere momenten worden gebruikt voor een bootcamp, training, yoga of evenement. Door participatie en zelfbeheer kan de betrokkenheid van de bewoners vergroot worden, wat kan resulteren in meer sociale controle, bevordering van de sociale cohesie en zelfbeheer, waardoor beheerkosten lager blijven.
Ook bieden speelaanleidingen kansen om het 'Texel'-imago tot uiting te laten komen, en wellicht te versterken door aanleidingen toe te passen die geassocieerd worden met het eiland: strand, zee en wind, enz.

1.6 Implicaties en aanbevelingen

Op de vraag waardoor de situatie is ontstaan is duidelijk dat vervanging van afgeschreven speeltoestellen met het huidige onderhoudsbudget niet mogelijk is. Daarom wordt naar een andere invulling gezocht. Veel speelplekken zijn ooit vraag gestuurd en op basis van nieuwbouw aangelegd. Door een gewijzigde samenstelling van de bewoners en een afnemend aantal kinderen is het logisch de hoeveelheid en locaties van de huidige speelplekken te herzien Dit houdt ook in dat uitleg en herbezinning nodig is wat de rol van de gemeente is. Naar de bewoners wordt zo communicatief en bestuurlijk duidelijkheid gegeven over het aanbod wat de gemeente kan bieden, zowel in aanleg als beheer van speelplekken. In beleid kan vervolgens worden onderbouwd dat speelvoorzieningen zijn gerelateerd aan de gebruikersgroep, situering, leeftijd, kosten en mate van zelfbeheer.
De uitdaging is het huidige aanbod te transformeren naar een kwalitatief en betaalbaar aanbod van speelvoorzieningen tot wat goed te onderhouden is en voldoende spelbeleving geeft.

Voorgenoemde leidt daarom tot de volgende aanbevelingen:

1. Communicatie: de gemeente moet in haar communicatie zowel bestuurlijk als ambtelijk uitdragen waarvoor zij verantwoordelijk is en wat dit voor de bewoners betekent. Naar de bewoners moet worden uitgedragen dat de kwaliteit en aanbod van speelvoorzieningen niet bij de uitvoerend medewerker liggen, maar onderdeel uitmaakt van bestuurlijke keuzes over beheer en onderhoud. Daarbij hoort ook dat bewoners een eigen verantwoordelijkheid hebben in het voorzieningenaanbod en dit kunnen nemen wanneer zij meer willen. Een heldere visie op spelen kan bijdragen aan deze boodschap.
2. Financieel: In financiële context is het nodig een beleidsmatige interventie te doen. De kosten van speelvoorzieningen moeten in evenwicht worden gebracht met de beschikbare financiële middelen, en de capaciteit in formatie (fte) moet beschikbaar worden gesteld om adequaat uitvoering aan het beheer en onderhoud te kunnen geven.
3. Demografisch inrichten van voorzieningen, maar ook met het oog op het voorzieningenaanbod: Het aanbod van speelvoorzieningen moet in balans worden gebracht met de gebruikersaantallen. Het overaanbod in Den Burg is daarbij een extra punt van aandacht. Bij vervallen van toestellen kunnen plekken die minder gebruikt worden mogelijk in zijn geheel vervallen. In alle dorpen wordt samen met de dorpscommissies en bewoners beoordeeld of speeltoestellen en speelplekken kunnen verdwijnen. Tevens wordt met hen afgesproken op welke manier een goed spelaanbod in elke kern behouden kan blijven. Om een goed voorzieningenaanbod op peil te houden kan hier worden gekozen een dorpsspeelplek in stand te houden of in te richten die plek biedt aan lokale gebruikers, maar ook als rustpunt voor toeristen.
   Herschikken van bestaande voorzieningen behoort incidenteel tot de mogelijkheden, met name door ‘overbodige’ toestellen te gebruiken om te vervangen toestellen te compenseren. Hierbij wordt opgemerkt dat veel toestellen verouderd zijn en verplaatsing daardoor in veel gevallen leidt tot beschadigingen, waardoor verplaatsing in de praktijk beperkt mogelijk is.
4. Duurzaam inkopen: Het gemiddelde speeltoestel gaat ca 13 jaar mee op basis van de economische levensduur. Wanneer nieuwe speeltoestellen worden aangeschaft moet kritisch worden gekeken naar de levensduur, het aantal speelfuncties die het biedt, de ondergrond en de restwaarde. Door duurzaam in te kopen kunnen onderhoudskosten en langere afschrijftermijnen leiden tot een kostenreductie. Hierbij moet ook aandacht zijn voor terugnamegarantie door de leverancier.
5. Speelaanleiding: Als het gaat om andere manieren van spelen kan een aanbod van speelaanleidingen de mogelijkheden vergroten, en de onderhoudskosten verlagen. Een nieuwe kijk op spelen introduceren: Spelen, bewegen, ontmoeten en natuur dragen bij aan de ontwikkeling van mensen. Als onderdeel van het integraal spelen mag ook natuurlijk spelen worden geïntroduceerd, mede omdat voor deze vorm veel draagvlak aanwezig is.
6. Participatie: Uit de gesprekken met dorpscommissies is naar voren gekomen dat men begrijpt dat traditioneel vervangen van toestellen niet langer kan. Er is draagvlak voor een andere kijk op spelen (zie 5), en er is veel eigen kracht aanwezig om initiatieven tot stand te brengen. De rol van de gemeente wordt hierin anders: meer faciliterend. Het gebruik van de participatieladder draagt bij aan de positie in rolverdeling tussen bewoners en gemeente.

Participatie gaat naar verwachting bijdragen aan het vergroten van de betrokkenheid en zelfbeheer. Het goed faciliteren van participatie kan bijdragen aan verlaging van beheerkosten.

7. Zelfbeheer: De gemeente beheert nu het merendeel van het speelaanbod zelf. De gesprekken met dorpscommissies hebben opgeleverd dat men ook zelf wel aan de slag wil. Zelfbeheer kan bijdragen aan kostenbesparing op klein onderhoud (bv opruimen, snoeiwerk, maaien), maar vergroot ook de sociale controle en betrokkenheid. Het effect van samenwerken en inspraak draagt bij aan de sociale cohesie.
8. Integraal ontwerpen: bij nieuwe voorzieningen beheer bewust te ontwerpen door ontwerp, realisatie, onderhoud, afschrijving en kosten vooraf goed in beeld te brengen en te koppelen aan de beschikbare financiële middelen.

1.7 Toekomst

Om beleid op basis van het onderzoek te kunnen opstellen, is besluitvorming door de gemeenteraad nodig. In financiële context zal door de raad een beleidsmatige interventie moeten worden gedaan. De gemeenteraad kan daarbij een keuze maken uit de volgende mogelijkheden:

1. Een aangepast financieel beheer verkrijgen door verlaging van de kapitaalwaarde van het areaal spelen, en deze in evenwicht brengen met de reguliere beheerkosten door:
   a. het transformeren van speelplekken naar speelplekken die aanleiding tot spelen bieden, uitdaging bieden, en ruimte voor ontmoeting voor meerdere doelgroepen;
   b. Het verminderen van het aantal speelplekken en toestellen, en deze in balans brengen met de beschikbare financiële middelen.
2. De achterstand op het vervangingsonderhoud inlopen door het eenmalig vrijmaken van financiële middelen en vervolgens structureel capaciteit en financiële middelen ter beschikking te stellen ter verhoging van het onderhoudsbudget en reserveren voor vervangingsonderhoud;

Bij alle opties is het nodig eenmalig financiële middelen vrij te maken om de frictiekosten voor het transformeren van urgente plekken te dekken. Deze investeringsruimte kan deels worden gevonden door onderhoudsbudget te activeren, en daarmee afgeschreven toestellen te vervangen naar speelaanleidingen. Daarnaast is het noodzakelijk de eerste jaren extra budget beschikbaar te stellen om de noodzakelijke vervangingen en aanpassingen uit te voeren. Hierdoor ontstaat een areaal met een lagere kapitaalwaarde en lagere beheerkosten. Vervolgens kan binnen het regulier onderhoud de transformatie worden voortgezet, waardoor op termijn de beheer en onderhoudskosten in balans komen met het budget voor regulier beheer.

Gezien het draagvlak onder alle bevraagde organisaties wordt optie 1a aanbevolen. In navolgende hoofdstukken wordt deze optie als uitgangspunt gehanteerd.
Incidenteel kunnen speelplekken worden verwijderd. Met name in wijken waar relatief veel speelplekken kort bij elkaar zijn aangelegd en weinig kinderen wonen kunnen hiervoor in overleg met de dorpscommissies oplossingen worden afgesproken. Enkele dorpscommissies hebben hiervoor zelf al ideeën aangedragen.

2 Visie op spelen

Onder de kerntaken van de gemeente vallen veiligheid en beheer van de openbare ruimte. De keuze in de balans van aanbod van voorzieningen en beheer van de openbare ruimte is aan de gemeenteraad. Om een heldere boodschap te hebben wat de rol van de gemeente is in het beheer van speelvoorzieningen kan een visie bijdragen aan het uitdragen van de boodschap. Dit draagt er toe bij in de uitleg dat binnen vastgestelde kaders mogelijkheden worden geboden, maar voorzieningen niet onbegrensd zijn.

Visie

De gemeente Texel streeft de volgende visie op spelen na op openbare speelgelegenheden:

Een divers aanbod van voorzieningen in de openbare ruimte die plek biedt voor jong en oud voor ontmoeting, ontwikkeling, plezier en uitdaging. Met ruimte voor participatie maakt Texel hierbij gebruik van de kracht van de samenleving.

Met deze visie spelen we in op de wens om spelen breder te trekken dan alleen toestellen voor kinderen, en creëren we een nieuwe situatie te waarbij bewegen, uitdaging en ontmoeting voor jong en oud centraal staat. Hierin speelt participatie een belangrijke rol, en wordt gebruik gemaakt van de kracht van het eiland. Deze bepalen mede het succes van de voorzieningen. Niet altijd wordt een intensief participatietraject op touw gezet. Bij het vervangen van een enkel toestel zal de participatie minimaal zijn.
Als onderdeel van het integraal spelen streeft de gemeente ook naar natuurlijke speelgelegenheden en speelaanleidingen. Spelen en bewegen in de natuur is van fundamenteel belang voor de ontwikkeling van mensen. De visie op spelen gaat uit van een vernieuwde denkrichting, en streeft er naar om bij het noodzakelijke vervangingsonderhoud andere vormen van spelen te introduceren die minder aanleg en onderhoudskosten met zich mee brengen.

3 Plan voor ontwerp, beheer en onderhoud

Uitgangspunten

Bij het opstellen van het plan voor ontwerp, beheer en onderhoud zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het plan is primair gericht op speelvoorzieningen voor de bewoners van Texel;
- Particuliere speelvoorzieningen op parken zijn bedoeld voor toeristen;
- Medegebruik van particuliere speelvoorzieningen kan worden meegenomen mits deze openbaar toegankelijk zijn,
- Daarbij wordt vooraf beoordeeld of deze een aanvulling zijn voor de bestaande spelgelegenheden,
- Waar nodig worden sluitende afspraken vastgelegd over beheers- en onderhoudskosten,
- Het plan richt zich op spelen voor jeugd, maar tegelijk voorzieningen voor meerdere leeftijdsgroepen;
- Het plan is gericht op verandering van speelvoorzieningen met een geleidelijke realisatie, waarbij de snelheid is gerelateerd aan vervangingsonderhoud;
- De gemeente Texel beheert openbare voorzieningen;
- Tot de speelplek behoren toestellen, valondergronden en speelaanleidingen. Hekwerken, banken, afvalbakken en maaiwerk behoort tot het overig beheer van de openbare ruimte;

Toekomstig onderwijscentrum Den Burg

Het plan om op termijn tot centralisatie van de basisschoolvoorziening in Den Burg te komen kan leiden tot een aanpassing van het speelaanbod in Den Burg. Op dit moment is niet duidelijk wanneer en hoe de realisatie van het onderwijscentrum vorm krijgt.
De daaropvolgende invulling van de vrijkomende accommodaties en terreinen is mede bepalend of de speelplaatsen bij de huidige scholen als speelplaats blijven bestaan.
Op dit moment worden hiervoor geen concrete plannen voorgesteld. Te zijner tijd wordt per locatie bekeken of en welke speelplekken hierdoor vervallen en welke oplossingen dan nodig zijn om het spelaanbod op peil te houden

6 pijlers

Om de visie op spelen tot uiting te laten komen hanteert de gemeente Texel 6 pijlers:

1. Spelen door beheerbewust ontwerpen
2. Spelen op maat door participatie
3. Spelen met uitdaging
4. Spelen door duurzaam beheer en onderhoud
5. Spelen door samenwerken
6. Spelen en kosten in balans

In de navolgende paragrafen worden de pijlers beschreven.

3.1 Pijler 1: Spelen door beheerbewust ontwerpen

3.1.1 Ontwerprichtlijnen

Bij het ontwerpen van speelplekken hanteert de gemeente Texel de volgende richtlijnen:

Veiligheid

- Speeltoestellen en valondergronden in de openbare ruimte vallen onder de Europese richtlijn 88/378/EEG, waarbij voor speeltoestellen de EN 1176 en voor valondergronden de EN 1177 geldt. Uitzondering kan worden gemaakt voor bouwwerken op natuurlijke speelplekken. Hier is namelijk nog geen specifieke wetgeving voor ontwikkeld. Toestellen en ondergronden voldoen wel aan de Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen (WAS);

- Sociale veiligheid wordt nagestreefd bij (ingerichte) speelgelegenheden. Dit wordt gewaarborgd in het proces van de totstandkoming van een plan;
- De kwaliteit en locatie van het speeltoestel bepalen de frequentie van de inspecties. Er wordt minimaal een keer per jaar gecontroleerd op veiligheid en een keer per jaar op functionaliteit.

Verkeer

- Nieuwe speelgelegenheden komen bij voorkeur niet langs 50km wegen. Indien hiervan wordt afgeweken worden passende maatregelen genomen om de veiligheid te borgen;
- Speelgelegenheden zijn zoveel mogelijk via veilige routes te bereiken. Het streven is deze routes verkeersveilig te maken waarbij ze herkenbaar en spelvriendelijk zijn.

Omvang en situering

- In eerste instantie wordt de speelvoorziening meegewogen in het voorzieningenaanbod in de dorpen.
- Bij heroverweging van bestaande speelplekken wordt de waarde van de plek voor de sociale cohesie meegewogen in de keuze voor het laten vervallen, verminderen of opwaarderen. Na overweging van voorgenoemd punt wordt bij overaanbod en nieuwbouw de demografische samenstelling van de buurt meegewogen bij de inrichting van een speelplek.
- De afstands- en oppervlaktenormen, opgesteld door de Nederlandsche Unie van Speeltuin Organisaties (NUSO)) en OBB Ingenieursbureau, gelden als hulpmiddel voor de situering van speelplekken. Door speelcirkels te hanteren ontstaat een goed beeld van voorzieningen voor leeftijdscategorieën. Hierdoor zijn voorzieningen meetbaar en vergelijkbaar geworden.

Inrichting

- Bij het inrichten van speelplekken wordt afgewogen of deze worden ingericht met speeltoestellen en/of speelaanleidingen. De speelfunctie van de speelplek moet een toegevoegde waarde te hebben op bestaand aanbod en behoefte van de doelgroep en passen binnen het beschikbare beheerbudget.
- Bij voorkeur een natuurlijke overgang van de speelgelegenheid naar de omgeving (dus minder hekwerken).
- Bij voorkeur wordt bij speeltoestellen gebruikgemaakt van vaste valondergronden zoals rubberen tegels en kunstgras. Als hiervan wordt afgeweken, wordt valgrind als valondergrond gebruikt, met uitzondering van natuurspeelplekken. Hier wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van natuurlijke ondergronden.

Participatie

- Door middel van bewonersparticipatie wordt de behoefte van de inwoners in beeld gebracht. De mate van participatie is afhankelijk van de situatie. In pijler 2 wordt hier verder op ingegaan. De gemeente is te allen tijde regievoerder en eindverantwoordelijk.

Duurzaam inkopen

- Texel is een eiland met natuur. Bij voorkeur worden natuurlijke materialen toegepast.
- Bij inkoop van nieuwe speeltoestellen wordt goed naar de levensduur en mate van onderhoud gekeken. Door beheerbewust inkopen kunnen onderhoudskosten beperkt worden. Zo moet worden afgewogen of een rvs (roestvrij staal) speeltoestel met misschien wel een levensduur van 20 jaar, of een houten constructie die doorgaans een levensduur van rond de 10 jaar volstaat. Hout past beter bij het natuurlijk karakter van Texel, maar is doorgaans sneller onderhevig aan aantasting. Een rvs toestel heeft bovendien minder onderhoud nodig dan bijvoorbeeld een houten toestel wat periodiek splintervrij moet worden gemaakt of geschilderd moet worden.
  Zowel rvs, hout als kunststof zijn tegenwoordig 100% recyclebaar.
- Bij afname worden afspraken gemaakt met de leverancier over de terugneembaarheid van het toestel aan het einde van de levensduur, waarbij een restwaarde aan de materialen wordt toegekend.

Schoolpleinen

Het openstellen van schoolpleinen na schooltijd voor openbaar gebruik draagt bij aan het streven om openbare ruimte geschikt te maken voor spelen. Om een schoolplein open te stellen moet het plein aan de volgende voorwaarden voldoen:

Sociale controle
- Het is wenselijk dat sociale controle vanaf omliggende woningen mogelijk is.

Toegankelijkheid
- Het schoolplein is toegankelijk tussen 8.00 en 20.00 uur (vastgelegd in het convenant met de schoolbesturen)
- Het schoolplein is goed bereikbaar.

Bestemmingsplan
- Het schoolplein moet vallen binnen een bestemming waarin 'scholen', speelterreinen en bijbehorende voorzieningen' zijn toegestaan.

Speeltoestellen
- Toestellen en speelaanleidingen voldoen aan dezelfde eisen als wanneer zij in de openbare ruimte zouden staan.
- Toestellen worden gekeurd en geïnspecteerd door de gemeente. De gemeente is verantwoordelijk voor de gemeentelijke toestellen, de scholen voor de andere voorzieningen op de speelplaats.

Bij een omvormingsvraagstuk of het inrichten van een nieuw schoolplein is een natuurspeelplek mogelijk. Dit draagt bij aan de natuureducatie.

Afbeelding: Natuurspeelplek Thijsseschool Den Burg

3.2 Pijler 2: Spelen op maat door participatie

Inspraak is van groot belang voor het welzijnsgevoel van de gebruikers van de openbare ruimte. Ook zorgt betrokkenheid van burgers vaak voor een betere zorg voor hun woonomgeving. Op Texel wordt daarom participatie als vast onderdeel neergezet bij het realiseren van speelvoorzieningen in de openbare ruimte. Vooraf wordt duidelijk gemaakt aan de omwonenden wat er van hen verwacht wordt, in hoeverre hun mening wordt meegenomen in het proces en welke ruimte hen wordt geboden.
Hierbij hanteren we de participatieladder, die ons laat zien welke mate van inspraakmogelijkheid wordt geboden.

Afbeelding: participatie en interactieladder

Globaal komt het er op neer dat reguliere vervanging door de gemeente wordt verzorgd, en grote wijzigingen in samenspraak met bewoners tot stand komt. Hieronder is opgesomd hoe en wanneer de gemeente communiceert met haar inwoners:

- Kleine vervangingen: beperkte participatie;
- Kleine toevoegingen of vervangingen: alle omwonenden worden geïnformeerd;
- Renovaties: omwonenden kunnen adviseren, meedenken welke invulling hier moet komen en helpen bij de uitvoering;
- Grote renovaties: omwonenden kunnen meebeslissen door mee te denken in de mogelijkheden, ruimte krijgen om ideeën om te zetten in een plan, en mee te helpen bij aanleg.

Het inrichten van voorzieningen met speelaanleidingen en natuurlijk spelen biedt meer participatiemogelijkheden bij zowel de inrichting en zelfbouw, en ook het zelfbeheer.

Afbeelding: voorbeeld speelplek Den Burg waar bewoners zelf beheer uitvoeren en elkaar ontmoeten

3.3 Pijler 3: Spelen met uitdaging

Om de beheerkosten en het aanbod van voorzieningen in balans te brengen is het van belang op verschillende manieren naar het aspect spelen te kijken. Uiteindelijk gaat het er om dat jeugd wordt uitgedaagd tot spelen.

Afbeelding: combinatie speelaanleiding en traditioneel aanbod (toestellen)

De aanleiding tot deze uitdaging kan op verschillende manieren worden ingevuld:

Traditioneel speelaanbod

Onder traditioneel aanbod wordt verstaan het aanbieden van speelvoorzieningen zoals deze door leveranciers worden aangeboden, ook wel bekend als 'catalogustoestellen'.
Een prima keuze aangezien deze toestellen veilig zijn en goed beheerd kunnen worden.
Bij aanschaf van nieuwe toestellen kunnen combinatietoestellen meerdere functies bieden, maar blijven kosten beperkter dan bij aanschaf van meerdere losse toestellen (zeker wanneer meerdere ondergronden nodig zouden zijn.)
Door te kijken naar de demografische gegevens en gebruikcirkels per leeftijdscategorie kunnen door herschikken en verkleinen van het aanbod de kosten voor het beheer omlaag, en wordt duurzaam met de beschikbare toestellen omgegaan. Bij herschikken moet per situatie worden afgewogen of de verplaatsingskosten opwegen tegen vervanging. De afname van toestellen draagt bij aan het in balans brengen van het beheerbudget met het aantal beschikbare toestellen.

Speelaanleiding

Wanneer speeltoestellen aan vervanging toe zijn, kunnen deze ook worden vervangen voor speelaanleidingen: voorzieningen die aanleiding en uitdaging geven om mee of op te spelen. Voorbeelden hiervan:

- Betonnen bollen of palen om over te lopen, bokspringen of op te zitten;
- Hinkelbanen, damborden, knikkerpotjes in tegelverhardingen;
- Betonblokken om op te zitten of over te lopen;
- Sportveldmotief in bestrating.

Deze voorzieningen zijn relatief goedkoop in aanschaf, hebben een lange levensduur, stimuleren het speelgedrag. De voorzieningen zijn goedkoop in het beheer omdat er geen keuringskosten aan verbonden zijn, en ze onderhoudsvrij zijn. In bijlage 3-1 en 3-2 zijn voorbeelden van speelaanleidingen weergegeven.

Speelaanleiding met Texel imago

Lokaal kan ook worden gedacht aan palen uit boomstammen, houtsierkunst (schapen, zeehonden) waaraan de boswachter van Texel kan bijdragen, houtwerk in de vorm van meerpalen, slingerpaden in schelpen uitgevoerd, een boei of ton, afgedankte scheepsdelen of sloep, touwen/netten, enz. om de associatie met het eiland te versterken. Zo dragen speelvoorzieningen op subtiele wijze bij aan het imago van het eiland Texel, wat zeker langs toeristische routes aantrekkelijke voorzieningen oplevert.
Toegepaste materialen moeten wel veilig zijn, te denken aan vrij van splinters, scherpe onderdelen, of kans op beknelling. In bijlage 5 zijn voorbeelden van materialen met 'Texel-imago' weergegeven.

Natuurlijk spelen

Speelvoorzieningen aan de hand van natuurlijke materialen en beplanting zijn voor kinderen bijzonder uitnodigend. Spelen met water en zand, een boom om in te klimmen, stapstenen door een watertje, grondwater oppompen, bloemetjes plukken en een hut in de struikjes kunnen kinderen lang vertier van hebben en spelenderwijs ook leren van wat de natuur te bieden heeft. Beoogde effecten van deze speelgelegenheden:

- Speelgedrag. Een grotere diversiteit van speelgedrag dan bij 'standaard' ingerichte speelplekken;
- Educatie. Door in en met de natuur bezig te zijn leert men op een andere manier naar de natuur te kijken en de mogelijkheden te ontdekken;
- Inschatten van risico's. Uitdaging en risico's zijn onlosmakelijk verbonden aan kinderspel en zij dienen door volwassenen te worden geaccepteerd en gerespecteerd. Kinderen moeten de mogelijkheid krijgen zelf risico's (leren) in te schatten en daarmee om te gaan ;
- Sociaal maatschappelijke ontwikkeling. Naast spelen met andere kinderen, zijn contacten met volwassenen voor kinderen een belangrijke factor voor de sociale ontwikkeling. Groen leidt tot meer contacten van kinderen met volwassenen . Ook volwassenen onderling zoeken meer contact met elkaar;
- Gezondheid. Door veel gevarieerde bewegingen wordt de motorische ontwikkeling van kinderen bevorderd. Het bewegen zorgt voor een gezond(er) gewicht en een betere conditie
- Natuur. Respectvol omgaan met de natuur.

Grotere speelplekken waar meerdere van dergelijke speelvoorzieningen worden gebundeld noemen we natuurspeelplekken. Zolang er geen sprake is van constructies zijn geen valondergronden en keuringen nodig. Het onderhoud kan veelal binnen budgetten voor groenonderhoud worden opgevangen omdat het onderhoudswerk vaak beperkt is tot maaien en snoeien. Gezien de lange speelduur is het wel verstandig hier een bank of picknicktafel bij te plaatsen, zodat ook (groot) ouders plek wordt geboden.

Door een of meerdere van volgende elementen toe te passen op een natuurlijke speelgelegenheid is het mogelijk de natuurbeleving te vergroten:

- Waterelementen, bijvoorbeeld een waterpomp, een stroompje of waterplas;
- Hoogteverschillen, zoals heuveltjes en dalen;
- Natuurlijke materialen om mee te spelen, bijvoorbeeld takken om hutten mee te maken en stenen om dammetjes mee te bouwen;
- Klimbomen;
- Afwisseling tussen open en gesloten ruimte;
- Los zandmateriaal voor graafmogelijkheden;
- Diversiteit in aanbod van natuur en beplanting;
- Slingerpaden;
- Afwisseling in het gebruik van bodemmateriaal. (zand, gazon, ruigtes).

In bijlage 4 zijn voorbeelden van natuurlijk spelen weergegeven.

Beplanting

Naast deze elementen levert ook beplanting een belangrijke bijdrage aan de natuurbeleving, de speelmogelijkheden en de natuureducatie van een speelgelegenheid. Hieronder staan verschillende aspecten die hieraan bijdragen aan de natuurbeleving en speelmogelijkheden:

- Beplanting dient als goede natuurlijke afscherming. Ook is het voor vogels en insecten een goede plek om te verblijven;
- Toepassen van verschillende soorten (wintergroene) beplanting;
- De aantrekkingskracht van bloeiende en geurende beplanting op vlinders, vogels en insecten.
- Door het gebruik van afwisselend dichte, transparante en open beplanting wordt bijgedragen aan de ruimtelijke opbouw en afscherming van een speelterrein.

3.4 Pijler 4: Spelen door duurzaam beheer en onderhoud

Onder structureel onderhoud wordt verstaan: regelmatig terugkerend onderhoud om het toestel in optimale esthetische en functionele staat te houden. Daarbij moet gedacht worden aan het schoonmaken, verven en smeren van toesteldelen en het tijdig vervangen van toestelonderdelen, alles gericht op het voorkomen en verhelpen van gebreken.

Onderhoud toestellen

Inspectie wijst in bestaande situaties uit of een speeltoestel al dan niet moet worden vervangen. Een kosten-batenanalyse is de basis van de afweging voor het plegen van onderhoud of het vervangen van het toestel. Als de kosten voor het onderhoud voor de rest van de technische levensduur lager zijn dan het vervangen blijft het toestel staan, voor zover het budget toereikend is. Gehanteerde vormen van inspectie:

- Jaarlijkse hoofdinspectie: Het toestel wordt geïnspecteerd conform de geldende veiligheidsnormen. Tijdens deze inspectie wordt de technische norm en de onderhoud status van het speeltoestel gecontroleerd. Daarnaast wordt de vrije valruimte en de daarin aanwezige (veiligheids-) ondergrond gecontroleerd. Deze inspectie wordt elke twee jaar door een externe partij uitgevoerd. Na de inspectie wordt het logboek bijgewerkt in PlayMapping, voorzien van foto's van toestellen, speelplek en detail foto's van eventuele gebreken. De gemeente heeft zelf een medewerker die bevoegd is deze keuringen uit te voeren maar hecht er waarde aan dat de gemeentelijke voorzieningen door onafhankelijk experts worden gekeurd (vanuit het principe ; slager keurt niet eigen vlees)
- Operationele inspectie: Hierbij wordt de onderhoud status van het speeltoestel intensief gecontroleerd. Tevens wordt de aanwezige (veiligheids-)ondergrond gecontroleerd op slijtage. De norm adviseert deze inspectie eens per kwartaal uit te voeren. De gemeente Texel draagt zelf zorg voor de uitvoering van deze inspecties.
- Routinematige visuele inspectie: Tussen de jaarlijkse hoofdinspectie en de functionele-inspectie door moet het toestel visueel geïnspecteerd worden. Tijdens deze inspectie wordt het toestel gecontroleerd op zichtbare gebreken. De hoeveelheid inspecties hangt af van de gebruiksintensiteit en de opgaaf van de fabrikant. De gemeente is hiervoor zelf verantwoordelijk.

Logboekregistratie: De toestand en gegevens van een speeltoestel worden bijgehouden in een logboek. Hierin worden gegevens over de fabrikant/importeur, de installateur, eigenaar en beheerder vermeld. Tevens staan hierin gegevens over het toestel zelf, keuringen, inspecties, onderhoud en ongevallen. Ook toestellen die voor 1997 in gebruik waren, moeten een logboek hebben. De beheerder houdt het logboek bij en bewaart dit. De Voedsel en Warenautoriteit / Keuringsdienst van Waren kan altijd het logboek van een toestel opvragen. In Playmapping is het logboek digitaal beschikbaar.

Ondergronden: Bij toepassing van valondergronden gaat de voorkeur uit naar rubber of kunstgras. Houtsnippers en valzand/grind vergen meer onderhoud in verband met het waarborgen van de hygiëne. Rubber wordt tijdens inspectie gecontroleerd op beschadigingen en waar nodig hersteld. Een HIC meting (head injury collusion-meting) bepaalt of de demping van de ondergrond toereikend is.
Bij kunstgras is de onderhoudsfrequentie afhankelijk van situering in schaduw of zon. Periodiek ontdoen van mos.

Het algehele beeldkwaliteitsniveau van de directe omgeving van een speelplek is bepalend voor de keuze om onderhoudswerkzaamheden ter verfraaiing van toestellen te laten uitvoeren.
Wanneer bewoners participeren in het onderhoud op speelplekken is het logisch dat ze meewerken. Werkzaamheden ten behoeve van de veiligheid voert de gemeente uit.

Natuurspeelplekken

Het natuurlijk karakter van een natuurspeelplek zorgt dat onderhoud beperkt kan blijven, en vaak met regulier groenonderhoud uitgevoerd kan worden. Toch moet wel aandacht worden besteed aan een aantal aspecten.

Verantwoordelijkheid en veiligheid: De gemeente zorgt ervoor dat de speelplekken voldoen aan de geldende normen voor natuurspeelplekken en speelaanleidingen, daarbij te denken aan het splintervrij houden, voorkomen van beknelling, enz.

Risico gestuurd onderhoud: De gemeente voert met meerdere personen tijdens de ontwerpfase en na aanleg een risicoanalyse uit, waardoor de speelplek bij ingebruikname een aanvaardbaar risico heeft. Er is geen toezicht aanwezig. Natuurspeelplekken zijn vrij toegankelijk en te gebruiken op eigen risico. Ouders en/of verzorgers blijven, zoals op alle speelgelegenheden in de openbare ruimte, verantwoordelijk voor hun kinderen.

Regulier onderhoud: Met het beheer van natuurspeelplekken wordt extra rekening gehouden met speelaanleidingen. Zo kan gemaaid gras worden gebruikt in het spel en kan het snoeiafval worden gebruikt om hutten van te maken. Hutten en andere zelfbouwsels verwijdert de gemeente minimaal een keer per jaar. De gemeente streeft naar afval- en hondenpoepvrije speelgelegenheden. Honden zijn, net als bij andere speelplekken, niet toegestaan.

Inspectie en veiligheid: Een belangrijke factor die bepaalt of een natuurspeelgelegenheid aanslaat is de veiligheid. De gemeente is verantwoordelijk voor de veiligheid op speelgelegenheden. Voor natuurlijke speelgelegenheden is er (nog) geen specifieke wet- en regelgeving. Het streven is minimaal vier keer, maar bij voorkeur twaalf keer per jaar te inspecteren op veiligheid. Bewoners kunnen regelmatig zelf kijken of de veiligheid niet in het gedrang komt. Tijdens de veiligheidsinspecties wordt de speelplek gecontroleerd door een daarvoor gecertificeerd medewerker van de gemeente.

3.5 Pijler 5: spelen door samenwerken

Op basis van de visie op spelen wordt bij de gemeente Texel gestreefd naar een divers aanbod van voorzieningen in de openbare ruimte die plek bied voor jong en oud voor ontmoeting, ontwikkeling, plezier en uitdaging.
Dit betekent dat de gemeente een basis biedt vanuit een bestaande of nieuwe situatie, en de invulling van de plek varieert. Door participatie kan op de plek een meerwaarde ontstaan voor de omgeving en de gebruikers. Samenwerking met bewoners biedt mogelijkheid meer voor elkaar te krijgen dan standaard geboden kan worden, of tot een beter beheer te komen.

Basisaanbod

De gemeente Texel streeft naar speelvoorzieningen in alle dorpen. Deze plek biedt plek voor ontmoeting, ontwikkeling, plezier en uitdaging. Dit wordt in de toekomst als volgt vormgegeven:

- In kleinere dorpen wordt gestreefd ten minste een dorpsspeelplek in stand te houden, los van het geboortecijfer of demografische gegevens. Hierdoor blijft het voorzieningenaanbod op niveau.
- De dorpsspeelplek heeft een herkenbare toegang, en bij de ingang staat een entreebord met herkenbare opmaak en lay-out.
- De speelplekken kunnen bestaan uit traditioneel aanbod van speeltoestellen (onder andere door herschikking), speelaanleiding en natuurlijk spelen. Een combinatie van deze is zeker mogelijk. De beheer- en onderhoudskosten vallen binnen het beschikbare beheerbudget. Bij de inrichting wordt dus een afweging gemaakt van beheerkosten die toestellen met zich mee brengen, en vindt toetsing aan het beheerbudget plaats.
- Dorpsspeelplekken zijn voorzien van zitgelegenheid om ontmoeting te faciliteren, en een afvalbak.
- In het algemeen wordt gestreefd speelplekken aan te bieden als ontmoetingsplek voor alle leeftijden.
- De speelplek biedt zo mogelijk ruimte voor meerdere gebruiksmogelijkheden en activiteiten, te denken aan combinaties van sport en bewegen naast spelen.

In Den Burg, waar meerdere speelplekken dichtbij elkaar zijn gesitueerd, worden speelplekken in de toekomst de uitgangspunten ten aanzien van omvang en situering gehanteerd zoals beschreven onder pijler

De 'plus'

Bewoners wordt inspraak geboden bij de inrichting of aanpassing van speelplekken. De inspraak kan variëren van een enquête, informatiebrief of avond, tot actieve deelname aan het inrichtingsproces, de feitelijke inrichting en het beheer/onderhoud van de plek.

Tijdens het participatietraject wordt in de ontwerpfase onderzocht in welke mate bewoners zich willen committeren aan hun keuzes. Dat kan door ruimte te bieden om hun eigen ideeën een plek te bieden. Daarentegen mag ook van hen verlangd worden dat zij vervolgens op vrijwillige basis bijdragen aan regulier/klein onderhoud en sociale controle. Op deze wijze ontstaat een andere wijze van samenwerken tussen de gemeente en de bewoners. De gemeente moet hier meer faciliterend optreden, wat in de aanloop meer tijd vraagt, maar zich in de beheer en onderhoudskosten terugbetaalt.

Om de continuïteit van afspraken met bewoners te borgen wordt er naar gestreefd de afspraken in een overeenkomst vast te leggen. De overeenkomsten worden door de beheerder van de gemeente geregistreerd. Wanneer de overeenkomst niet wordt nageleefd, kan dit er toe leiden dat de gemeente de speelgelegenheid verwijdert.

Deze vorm van zelfbeheer draagt bij aan de collectieve verantwoordelijkheid voor voorzieningen op het eiland, en draagt bij aan sociale controle en sociale cohesie.

3.6 Pijler 6: spelen en kosten in balans

De visie op spelen valt onder programma 3; 'Mooi en gastvrij Texel', >openbaar groen beheren en verbeteren > voldoende openbare speelplaatsen verzorgen.
Op basis van de aanname in paragraaf 1.8 wordt gestreefd een aangepast financieel beheer te verkrijgen door verlaging van de kapitaalwaarde van het areaal spelen, en deze in evenwicht brengen met de reguliere beheerkosten. Dit wordt bereikt door het transformeren van speelplekken naar speelplekken die aanleiding tot spelen bieden, uitdaging bieden, en ruimte voor ontmoeting voor meerdere doelgroepen.
Om dit te realiseren is de eerste jaren (2017 – 2020) extra budget nodig voor het vervangen van verouderde toestellen en herschikken van speelplekken. Na 2020 kan worden volstaan met een onderhoudsbudget ter hoogte van het huidige niveau. Het onderhoud aan het groen op en rondde (natuurlijke) speelgelegenheden wordt betaald uit het budget van Openbaar groen.

- Onderhoud en vervangingsbudget

Het onderhoudsbudget gemeente Texel bedraagt momenteel € 93.300/jaar, opgebouwd uit € 55.000,= aan apparaatslasten (uren) en 38.300,= aan vervangingsmaterialen (herstel) en externe kosten voor onderhoud en inspecties. Volgens het rapport van Repcon zou jaarlijks € 85.470/jaar (exclusief achterstand) nodig zijn voor een voldoende en veilig beheer -en onderhoudsniveau.
Dit budget is echter niet toereikend voor alle vervangingskosten zoals die zijn berekend. De door Repcon berekende theoretische vervangingswaarde bedraagt € 111.340,--/jaar.

In de periode 2017-2020 gaat de gemeente aan de slag met de uitgangspunten van dit plan. De kosten bestaan uit:

- Verwijderen bestaande speelplekken en/of afgeschreven toestellen en ondergronden;
- Herschikken herbruikbare vrijgekomen toestellen;
- Participatie;
- Aanschaf en plaatsing nieuwe speelaanleidingen, inrichten natuurspeelplekken en waar nodig duurzame combinatietoestellen.

Bij voorkeur wordt aansluiting gezocht bij andere projecten, bijvoorbeeld een dorpshuis of activiteiten van de stichting Young 4 ever. Bij nieuwbouwlocaties maken de voorzieningen onderdeel uit van de ontwikkelkosten, maar moeten in de ontwikkelfase wel afspraken worden gemaakt over vervanging en beheer en de beheerkosten.

Door een doorrekening op toestelniveau te maken kan inzicht worden verkregen welke speelvoorzieningen worden vervangen, en welke een nadere invulling krijgen. Aan de hand van deze doorrekening kan worden gekeken welk vervangingsonderhoud jaarlijks nodig is.

Het onderhoudsniveau van speeltoestellen is sober.

- Giften en sponsoring

In situaties dat de gemeente speeltoestellen aangeboden krijgt, wordt dit aanvaard. De gemeente waardeert dit en kan toestemming geven het toestel te plaatsen onder de voorwaarde dat ook de kosten van het onderhoud van de schenking minimaal de eerste acht jaar worden gedekt. Dit wordt tussen de gemeente en de schenker contractueel vastgelegd. Dit is echter geen vrijbrief voor het plaatsen van toestellen in de openbare ruimte.
De beheerder en beleidsadviseur bepalen in samenspraak met de beheerder van het onderhoudsbudget of er al dan niet een gift wordt aangenomen. Het plaatsen van een speeltoestel gebeurt volgens de wettelijke kaders en normen.

- Subsidies

De inzet van subsidies kan vele mogelijkheden bieden. De mogelijkheden voor subsidie vanuit Europa, het rijk en de provincie worden onderzocht en waar relevant gebruik van gemaakt. Er is nu nog niet bekend welke subsidies voor het uitvoeren van deze visie op spelen relevant zijn.
Scholen en instanties kunnen gebruik maken van subsidiemogelijkheden van bijvoorbeeld Jantje Beton voor sport, spel en bewegen. Andere mogelijkheden zijn onder andere fondsen van de Rabobank, of het Texelfonds. Daar zijn wel voorwaarden gekoppeld, waaronder dat speelvoorzieningen openbaar toegankelijk zijn.
In het aanbod van voorzieningen heeft het voordelen voor de gemeente als scholen en instanties zelf speelplekken aanleggen, omdat deze ‘eigen speelplekken’ kunnen worden meegewogen in de spreiding van openbare speelvoorzieningen aan de hand van speelcirkels.

Kosten participatie

Afhankelijk van de vorm van participatie is te bepalen welke kosten dit met zich mee brengt. Kleinschalig kan een internettool worden ingezet, waarin bewoners een stem kunnen uitbrengen over mogelijkheden die de gemeente kan bieden bij vervanging van toestellen. De kosten voor het opzetten van de internettool voor de toestelkeuze wordt geraamd op eenmalig bedrag van maximaal € 15.000.
Bij grootschalige vervanging is de participatiegraad hoger; dit brengt kosten en een capaciteitsvraagstuk met zich mee. Deze kosten worden betaald van projectgelden of eenmalige bijdragen uit de onderhoudsprogrammering.
De kosten voor begeleiding door de gemeentelijke organisatie zijn opgenomen in de beschikbare mensuren binnen de jaarplannen.

Bijlage 1 Bevolkingsprognose

	Gemeente																				
leeftijd	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
0-3	428	412	413	408	423	422	410	412	393	391	394	383	390	382	376	368	358	349	342	330	316
4-11	1030	1011	969	955	933	922	926	900	910	894	883	879	867	860	846	838	826	814	807	789	783
12-17	1072	1010	966	908	860	818	789	779	739	735	725	712	699	680	679	661	658	651	646	645	628
18-23	778	782	778	774	767	757	717	693	675	649	624	602	576	568	547	541	528	522	508	497	488
24-54	4935	4894	4822	4751	4665	4561	4474	4375	4264	4137	4020	3900	3801	3721	3616	3547	3480	3419	3350	3295	3230
55-64	2237	2234	2264	2275	2269	2297	2270	2243	2239	2232	2195	2196	2138	2075	2041	1941	1875	1788	1705	1608	1540
65-74	1929	2006	2046	2055	2082	2087	2070	2080	2079	2088	2115	2098	2113	2109	2098	2116	2083	2057	2053	2049	2018
75+	1161	1173	1224	1308	1378	1455	1572	1660	1728	1791	1838	1890	1933	1981	2023	2060	2111	2149	2167	2191	2225
tot.	13570	13522	13482	13434	13377	13319	13228	13142	13027	12917	12794	12660	12517	12376	12226	12072	11919	11749	11578	11404	11228

Grafiek 4.1 **Leeftijdsopbouw Texel**

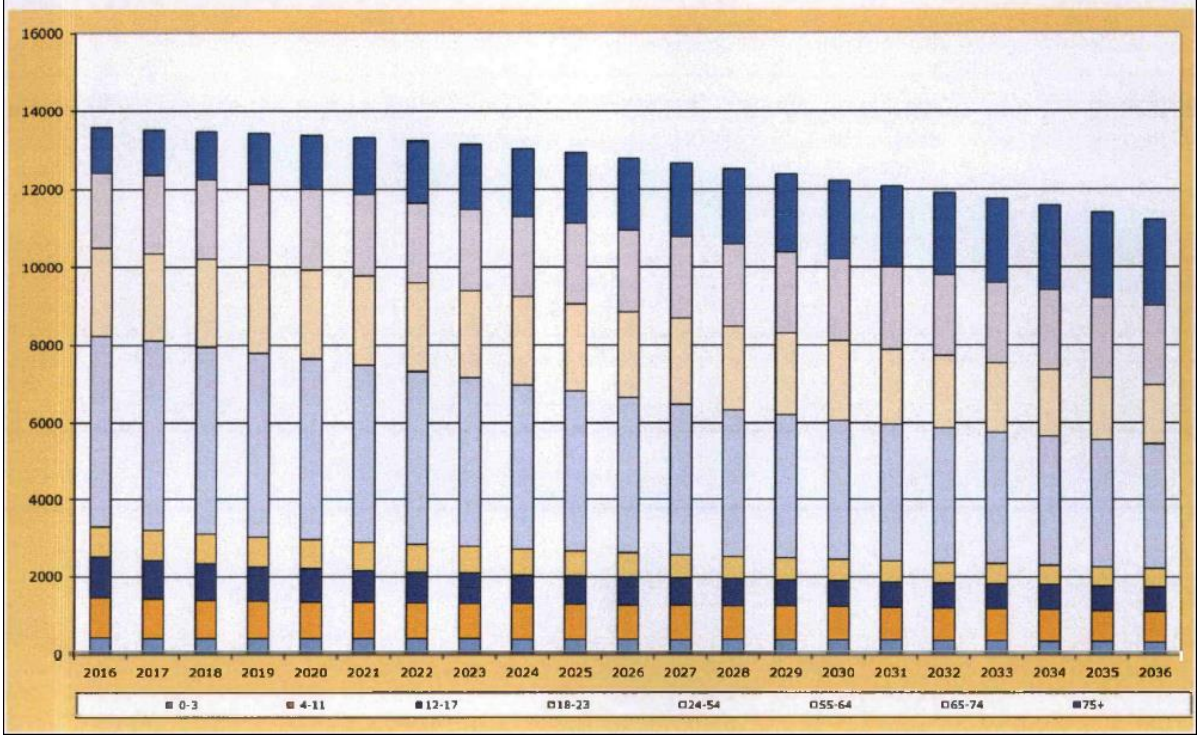

Bron: Bevolkingsprognose Gemeente Texel, Pronexus, 2016

Bijlage 2 Overzicht speelvoorzieningen gemeente Texel

Locatie	Onderliggende locatie	Adres	Plaats	Aantal objecten
01-01 Kikkerstraat 87	Gemeente Texel\De Cocksdorp	Kikkerstraat 87	De Cocksdorp	5
01-04 Oorsprongweg 41	Gemeente Texel\De Cocksdorp	Oorsprongweg 41	De Cocksdorp	7
02-02 Ankerstraat 2	Gemeente Texel\Oosterend	Ankerstraat 2	Oosterend	4
02-04 Mulderstraat 37	Gemeente Texel\Oosterend	Mulderstraat 37	Oosterend	10
02-06 Skatebaan Bijenkorfweg	Gemeente Texel\Oosterend	Bijenkorfweg	Oosterend	3
Langwaal 9	Gemeente Texel\De Waal	Langwaal 9	De Waal	3
03-01 Vermaningspad 6	Gemeente Texel\De Waal	Vermaningspad 6	De Waal	8
04-01 Commandeurssingel 5	Gemeente Texel\Oudeschild	Commandeurssingel 5	Oudeschild	2
04-02 Commandeurssingel 17	Gemeente Texel\Oudeschild	Commandeurssingel 17	Oudeschild	3
04-05 Trompstraat 32	Gemeente Texel\Oudeschild	Trompstraat 32	Oudeschild	3
04-06 De Ruyterstraat 124	Gemeente Texel\Oudeschild	De Ruyterstraat 124	Oudeschild	2
04-07 De Ruyterstraat 102	Gemeente Texel\Oudeschild	De Ruyterstraat 102	Oudeschild	6
04-08 De Wittstraat 28	Gemeente Texel\Oudeschild	De Wittstraat 28	Oudeschild	1
04-09 Barentszstraat thv nr 10	Gemeente Texel\Oudeschild	Barentszstraat thv nr 10	Oudeschild	2
05-01 "J. Drijverschool" Naalrand 2	Gemeente Texel\Den Hoorn	Naalrand 2	Den Hoorn	12
05-02 Stolpweg 20	Gemeente Texel\Den Hoorn	Stolpweg 20	Den Hoorn	2
06-01 De Dageraad 24	Gemeente Texel\t Horntje	De Dageraad 24	t Horntje	4
07-02 Plevierstraat 13	Gemeente Texel\De Koog	Plevierstraat 13	De Koog	3
07-03 Parnassiastraat 19	Gemeente Texel\De Koog	Parnassiastraat 19	De Koog	3
07-04 Wintergroen 6	Gemeente Texel\De Koog	Wintergroen 6	De Koog	3
07-06 Sportveld Stappelland	Gemeente Texel\De Koog	Stappelland	De Koog	3
08-02 Bernardlaan 1	Gemeente Texel\Den Burg	Bernardlaan 1	Den Burg	3
08-03 Lieuwstraat 25	Gemeente Texel\Den Burg	Lieuwstraat 25	Den Burg	8
08-04 Wilsterstraat 11	Gemeente Texel\Den Burg	Wilsterstraat 11	Den Burg	6
08-05 Thijsselaan 110	Gemeente Texel\Den Burg	Thijsselaan 110	Den Burg	5
08-06 Sluyscoog 47	Gemeente Texel\Den Burg	Sluyscoog 47	Den Burg	6
08-07 Duykerdam 1	Gemeente Texel\Den Burg	Duykerdam 1	Den Burg	5
08-08 Buytengors 77	Gemeente Texel\Den Burg	Buytengors 77	Den Burg	11
08-09 Schoudieck 42	Gemeente Texel\Den Burg	Schoudieck 42	Den Burg	4
08-10 Paelwerck 55	Gemeente Texel\Den Burg	Paelwerck 55	Den Burg	4
08-11 Hoefslag 7	Gemeente Texel\Den Burg	Hoefslag 7	Den Burg	3
08-12 Hoefslag 71	Gemeente Texel\Den Burg	Hoefslag 71	Den Burg	3
08-13 Wagemakerstraat 18	Gemeente Texel\Den Burg	Wagemakerstraat 18	Den Burg	4
08-14 Willem van Beierenstraat 19	Gemeente Texel\Den Burg	Willem van Beierenstraat 19	Den Burg	5
08-15 Noordwester 40	Gemeente Texel\Den Burg	Noordwester 40	Den Burg	6
08-16 Noordwester 94	Gemeente Texel\Den Burg	Noordwester 94	Den Burg	4
08-17 Vaargeul 30	Gemeente Texel\Den Burg	Vaargeul 30	Den Burg	6
08-18 Golfslag 11	Gemeente Texel\Den Burg	Golfslag 11	Den Burg	6
08-19 Vloedlijn 38	Gemeente Texel\Den Burg	Vloedlijn 38	Den Burg	3
08-20 Vloedlijn 48	Gemeente Texel\Den Burg	Vloedlijn 48	Den Burg	5
08-21 Duinreep 14	Gemeente Texel\Den Burg	Duinreep 14	Den Burg	1
08-24 voormalige Kompasschool Molenstraat	Gemeente Texel\Den Burg	Molenstraat	Den Burg	6
08-27 Skatebaan Element-Emmalaan	Gemeente Texel\Den Burg	Element-Emmalaan	Den Burg	11
08-29 Volmolen(distelvlinder)	Gemeente Texel\Den Burg	Distelvlinder 13	Den Burg	7
08-30 Zeebries	Gemeente Texel\Den Burg	Zeebries	Den Burg	1
08-31 Noordvlak 2	Gemeente Texel\Den Burg	Noordvlak 2	Den Burg	2
08-32 Sluyscoog 66	Gemeente Texel\Den Burg	Sluyscoog 66	Den Burg	2
				216

Toestellen bij scholen

Locatie	Onderliggende locatie	Adres	Plaats	Aantal objecten School	Aantal objecten Gemeente
01-02 OBS"Durperhonk" Klimpstraat 27	Gemeente Texel\Scholen	Klimpstraat 27	De Cocksdorp	8	4
02-01 PCB"De Akker" Kotterstraat 1	Gemeente Texel\Scholen	Kotterstraat 1	Oosterend	6	4
02-05 OBS"De Vliekotter" Vliestraat 26	Gemeente Texel\Scholen	Vliestraat 26	Oosterend	4	4
04-03 OBS"De Bruinvis" Trompstraat 1	Gemeente Texel\Scholen	Trompstraat 1	Oudeschild	5	3
07-01 "Lubertischool" Plevierstraat 26	Gemeente Texel\Scholen	Plevierstraat 26	De Koog	5	3
08-01 PCB"De Fontein" Burdetstraat 14	Gemeente Texel\Scholen	Burdetstraat 14	Den Burg	10	5
08-22 "Vrije School" Gasthuisstraat 55	Gemeente Texel\Scholen	Gasthuisstraat 55	Den Burg	4	3
08-23 "Jozefschool" Lijnbaan	Gemeente Texel\Scholen	Lijnbaan	Den Burg	7	4
08-25 "Jac.P. Thijsseschool" Keesomlaan	Gemeente Texel\Scholen	Keesomlaan	Den Burg	17	3
08-28 Kompasschool Wilhelminalaan 20	Gemeente Texel\Scholen	Wilhelminalaan 20	Den Burg		2

Bron: beheergegevens Gemeente Texel

Bijlage 3-1 Voorbeelden speelaanleiding

Speelaanleidingen

Gemeente Texel .txl

Bijlage 3-2 Voorbeelden speelaanleiding

Speelaanleiding

Natuurlijk karakter in bebouwd gebied

Gemeente Texel .txl

Bijlage 4 Voorbeelden natuurlijk spelen

Bijlage 5 Voorbeelden speelaanleiding met 'Texel-imago'

Conclusies uit gesprekken met dorpscommissies:

1. Texel profileert zich als natuureiland. Speelaanleidingen passen daar veel beter in als catalogustoestellen.
2. Dorpscommissies waren in begin van de presentaties sceptisch. Na het gesprek waren ze enthousiast, en zagen veel kansen. Ze hebben wel behoefte aan inspiratie aan de hand van goede voorbeelden.
3. Er is draagvlak tot verandering, er zijn ideeën genoeg. Uitvoerbaarheid moet getoetst worden.
4. Werkwijze met participatie gaat meer tijd vragen van betrokken medewerkers door het begeleiden van deze trajecten.
5. Belangrijk wordt gevonden dat het voorzieningenaanbod in de dorpen op peil blijft. Ook in dorpen waar weinig kinderen geboren worden.
6. Aanzicht en imago/identiteit van dorpen moet in stand blijven, en gebruiken voor de invulling van de speelplekken
7. Aanvullingen door combinaties met ouderen en integreren van meerdere doelgroepen

Beste ideeën en kansen

1. Speelplek profileren als dorpsspeelplek: voorzien van bankje als rustplek, toegangsbord wat herkenbaar is
2. Speelplekken een eigen identiteit geven, bijvoorbeeld Stienepikkers Den Hoorn, Sommeltjes in De Waal
3. Combinaties van speelaanleiding en toestellen, waar onder schommel, glijbaan, duikelrek
4. Meest genoemde speelaanleidingen: klimboom, waterpomp, stam om op te balanceren, zwerfkeien als stapsteen, bloemen, zeehond (iets Texels)
5. Texelimago neerzetten op speelplekken: speelaanleidingen die bijvoorbeeld iets met strand, zeehond, haven hebben.
6. Betonwerken van Meyert Boon, houtsculpturen van Marcel Tielemans, te denken aan meerpalen, zeehonden, picknickbankjes, betonningen/boeien, banken van de Novalishoeve

Kritische noten

1. Scepsis: is er geld voor, heeft de gemeente wel geld beschikbaar om hier wel wat mee te doen
2. Gaan we in één keer alles anders doen, gaan we nu alle toestellen verwijderen?
3. Gaat de gemeente nu in één keer alles bij de bewoners neerleggen?
4. Uitvoeringstermijn: gaat er dan wel snel iets gebeuren? (positieve energie vasthouden!)
5. Welke ondersteuning levert de gemeente bij het faciliteren en ondersteunen van subsidie/fondsaanvragen
6. Niet altijd dezelfde bewoners aan zet

Activiteiten

1. Inventariseren wat weg moet (intern, gemeente)
2. Met dorpscommissie bespreken welke toestellen weg gaan
3. Snel starten met omvormen (januari 2017). Daar waar aanleiding is, snel starten.
4. Laat bewoners én kinderen helpen met de aanleg

Verslag Dorpscommissie Den Burg

Datum	19 september 2016
Plaats	Gemeentewerken, Den Burg
Aanwezig Namens DC Den Burg Namens Gemeente Texel	Edwin van Egmond Piet Bolier, Kees Koopman, Jan Jaap van der Woude

Inleiding

Aan de hand van een korte presentatie is aan de dorpscommissie uitgelegd dat de gemeente in de toekomst speelvoorzieningen niet meer kan aanbieden zoals tot dusver is gedaan. Samengevat zijn veel speeltoestellen afgeschreven, is onvoldoende geld voor vervanging beschikbaar en is de kijk op spelen veranderd.
De nieuwe kijk op spelen betekent dat meer gekeken wordt naar beweging, ontmoeting, ontdekken, educatie, en een voorziening voor alle leeftijden moet bieden. Dat vraagt op een andere manier naar spelen te kijken. Dit is met voorbeelden geïllustreerd:
speelaanleidingen van 'harde' materialen zoals betonelementen, palen, verkeersplein of veldje in straatwerk, spelbord in tegels, enz.
speelaanleidingen van natuurlijke aard, zoals zwerfkeien, paaltjes en stammen om op te zitten, over te lopen, zand met waterpomp, liggende boom met takken om te klimmen, enz.
Bij de inrichting van nieuwe speelplekken krijgt ook participatie door bewoners en belanghebbenden en prominente rol, waarbij de participatieladder wordt gehanteerd.

Het college en de gemeenteraad willen hierover in het najaar besluiten. De dorpscommissies wordt gevraagd te reageren op deze nieuwe kijk op spelen.

Reactie DC Den Burg

De dorpscommissie is positief over de voorgestelde aanpak. Onderdelen die aanspreken:

- combinatie voor alle doelgroepen;
- buurt betrekken;
- kansen: met subsidies mooie dingen tot stand brengen;
- parkopzet: meer natuurlijke speelaanleidingen die samen een mooie speelplek opleveren.

Dichter bij woningen zal meer moeten worden ingespeeld op de aanwezige leeftijdsgroep. Dat in de nieuwe opzet speeltoestellen verdwijnen wordt legitiem gevonden. Andere plekken worden hierdoor mogelijk soberder, maar de nieuwe opzet beidt meer ruimte voor ontmoeting.
Als aandachtspunten wordt genoemd:

- kijken naar alle leeftijden;
- ook bij ouderen de behoefte peilen;
- inventariseren onder belanghebbenden: wat wil men?

Er is zeker behoefte aan een ontdekkingsreisachtige speeltuin.
Opgemerkt wordt dat er wel kritiek kan ontstaan als toestellen worden verwijderd, maar geen alternatief wordt geboden. Het is belangrijk om een alternatief te bieden.
Bewoners zullen wel geïnspireerd moeten worden met goede voorbeelden.

Hoe verder?

Suggestie: in Den Burg een voorbeeld schetsen voor de rest. Vanuit soberheid denken samen met bewoners. Zijn er plekken waar toestellen kunnen vervallen?
Kijken naar doelgroepen en leeftijden. Wellicht kan Kees Koopman suggesties aandragen aan de hand van kennis en cijfers. Voorbeeld: Schoudieck.
Daarbij moet wel de buurt enthousiast worden gemaakt.
Over de aanpak wordt gesuggereerd ook buurtmensen te benaderen om in hun netwerken op zoek te gaan naar contactpersonen voor speelplaatsen.

Als voorbeeld van een speelaanleiding wordt ingebracht het bouwdorp, waarbij goed is te zien hoe je creativiteit van kinderen kunt stimuleren.

Verslag Dorpscommissie Oosterend

Datum	19 september 2016
Plaats	De Bijenkorf, Mulderstraat 37, Oosterend
Aanwezig Namens DC Oosterend	Albert Hoven, Rob de Jong, Anneke Kogers, Jacob Michielse, Janny Wierda, Ewald Witte, Sabine
Namens Gemeente Texel	Piet Bolier, Kees Koopman, Jan Jaap van der Woude

Inleiding

Aan de hand van een korte presentatie is aan de dorpscommissie uitgelegd dat de gemeente in de toekomst speelvoorzieningen niet meer kan aanbieden zoals tot dusver is gedaan. Samengevat zijn veel speeltoestellen afgeschreven, is onvoldoende geld voor vervanging beschikbaar en is de kijk op spelen veranderd.
De nieuwe kijk op spelen betekent dat meer gekeken wordt naar beweging, ontmoeting, ontdekken, educatie, en een voorziening voor alle leeftijden moet bieden. Dat vraagt op een andere manier naar spelen te kijken. Dit is met voorbeelden geïllustreerd:
speelaanleidingen van 'harde' materialen zoals betonelementen, palen, verkeersplein of veldje in straatwerk, spelbord in tegels, enz.
speelaanleidingen van natuurlijke aard, zoals zwerfkeien, paaltjes en stammen om op te zitten, over te lopen, zand met waterpomp, liggende boom met takken om te klimmen, enz.
Bij de inrichting van nieuwe speelplekken krijgt ook participatie door bewoners en belanghebbenden en prominente rol, waarbij de participatieladder wordt gehanteerd.

Het college en de gemeenteraad willen hierover in het najaar besluiten. De dorpscommissies wordt gevraagd te reageren op deze nieuwe kijk op spelen.

Reactie DC Oosterend:
Het principe van de andere kijk op spelen wordt goed ontvangen. Het stimuleren van beweging, ontmoeting en participatie spreken aan. De gemeente zal hier in de toekomst een meer faciliterende rol krijgen. Het niet langer 1 op 1 vervangen van toestellen is begrijpelijk. Er is wel een omslag in het denken nodig. Het idee van ook weer leren omgaan met risico's spreekt ook aan.
Opgemerkt wordt niet alle speelplekken over de schutting te gooien.

De dorpscommissie ziet de uitdaging voor elkaar te krijgen wat ze willen. Er zijn kansen door geld te werven bij fondsen en stichtingen.
Opgemerkt wordt dat op speelplekken (huidige) die meer uit het zicht liggen vandalisme plaatsvindt.
Gesuggereerd wordt de speelplekken met toestellen op plekken te houden waar meer sociale controle is, en plekken met speelaanleiding waar minder sociale controle is.

De dorpscommissie vraagt de gemeente een lijst met speeltoestellen om inzage te krijgen wanneer ze zijn afgeschreven. Dit overzicht zal worden verstrekt.

Algemeen veel enthousiaste reacties, maar er zijn wel veel vragen over de weg er naar toe: waar is de gemeente van, waar zit het geld, hoe komen we in gesprek. Duidelijk is wel dat de mindset naar de toekomst moet veranderen als het over spelen gaat. Na toelichting is er wel vertrouwen in, en de vragen zijn zover voldoende beantwoord.

De dorpscommissie vraagt om inzage van het concept rapport over spelen. Afgesproken is dat inzage mogelijk is. Tzt wordt het toegezonden door de gemeente.
De dorpscommissie heeft aan het eind een kopie van de presentatie ontvangen.

Verslag Dorpscommissie Eierland

Datum	20 september 2016
Plaats	Gemeentewerken, Den Burg
Aanwezig Namens DC Eierland Namens Gemeente Texel	Jos Witte, Erik Hooischuur Piet Bolier, Kees Koopman, Jan Jaap van der Woude

Inleiding

Aan de hand van een korte presentatie is aan de dorpscommissie uitgelegd dat de gemeente in de toekomst speelvoorzieningen niet meer kan aanbieden zoals tot dusver is gedaan. Samengevat zijn veel speeltoestellen afgeschreven, is onvoldoende geld voor vervanging beschikbaar en is de kijk op spelen veranderd.
De nieuwe kijk op spelen betekent dat meer gekeken wordt naar beweging, ontmoeting, ontdekken, educatie, en een voorziening voor alle leeftijden moet bieden. Dat vraagt op een andere manier naar spelen te kijken. Dit is met voorbeelden geïllustreerd:
speelaanleidingen van 'harde' materialen zoals betonelementen, palen, verkeersplein of veldje in straatwerk, spelbord in tegels, enz.
speelaanleidingen van natuurlijke aard, zoals zwerfkeien, paaltjes en stammen om op te zitten, over te lopen, zand met waterpomp, liggende boom met takken om te klimmen, enz.
Bij de inrichting van nieuwe speelplekken krijgt ook participatie door bewoners en belanghebbenden en prominente rol, waarbij de participatieladder wordt gehanteerd.

Het college en de gemeenteraad willen hierover in het najaar besluiten. De dorpscommissies wordt gevraagd te reageren op deze nieuwe kijk op spelen.

Reactie DC Cocksdorp - Eierland:

In basis is de dorpscommissie positief over de gedachte om af te stappen van vervanging van speeltoestellen, en met participatie op een andere wijze speelvoorzieningen aan te bieden.

Vraag: Hoe zit het met de scholen?
Speelplekken bij scholen zijn ook openbaar. Scholen hebben voorzieningen die tot een bedrag van 15.000 voor rekening van de gemeente zijn aangeschaft (inclusief ondergronden). Deze worden ook door de gemeente beheerd en onderhouden.

Vraag: hoeft keuren niet meer?
Toestellen die niet onder het speel en attractiebesluit vallen hoeven niet gekeurd te worden. Wanneer sprake is van een constructie (samengestelde en/of aan elkaar bevestigde onderdelen) is keuring nodig.

Vraag: Mogen we weer risico's lopen?
Ja, dat mag. Er was een tijd dat alles aan regels was gebonden, maar vies worden en leren omgaan met risico's behoort tot de nieuwe kijk op spelen.

Suggestie: we kunnen gebruik maken van de betonwerken van Bart Boon.

Vraag: Is de verandering nu al aan de hand?
Nee, we gaan pas naar andere invullingen kijken wanneer toestellen zijn afgeschreven.

Opgemerkt wordt dat de Cocksdorp ook veel gebruik maakt van de speelvoorziening bij De Krim.

Vraag: Hoe wordt gekeken naar de hoeveelheid plekken ten opzichte van de doelgroepen?
Bij veel aanbod (overaanbod) wordt daar wel naar gekeken, en wordt het aantal plekken mogelijk heroverwogen. Dit speelt overigens niet bij Cocksdorp en Eierland.
Vraag: Bij dit overleg zit geen jeugd aan tafel. Is het een idee om de jeugd ook te vragen naar de behoefte?

Participatie moet er toe leiden dat we met alle doelgroepen in gesprek gaan over de plekken of over veranderingen. Jeugd valt daar ook onder. Zo worden ook nog gesprekken gevoerd met scholen en young4ever.

De dorpscommissie is in grote lijnen enthousiast over de ontwikkeling. De DC zou ook graag de mening van de jeugd willen weten.

Verslag Dorpscommissie Den Hoorn

Datum	21 september 2016
Plaats	Waldhoorn, Den Hoorn
Aanwezig Namens DC Den Hoorn Namens Gemeente Texel	Ruud Wilner, Guido Schuyl Piet Bolier, Kees Koopman, Jan Jaap van der Woude

Inleiding

Aan de hand van een korte presentatie is aan de dorpscommissie uitgelegd dat de gemeente in de toekomst speelvoorzieningen niet meer kan aanbieden zoals tot dusver is gedaan. Samengevat zijn veel speeltoestellen afgeschreven, is onvoldoende geld voor vervanging beschikbaar en is de kijk op spelen veranderd.
De nieuwe kijk op spelen betekent dat meer gekeken wordt naar beweging, ontmoeting, ontdekken, educatie, en een voorziening voor alle leeftijden moet bieden. Dat vraagt op een andere manier naar spelen te kijken. Dit is met voorbeelden geïllustreerd:
speelaanleidingen van 'harde' materialen zoals betonelementen, palen, verkeersplein of veldje in straatwerk, spelbord in tegels, enz.
speelaanleidingen van natuurlijke aard, zoals zwerfkeien, paaltjes en stammen om op te zitten, over te lopen, zand met waterpomp, liggende boom met takken om te klimmen, enz.
Bij de inrichting van nieuwe speelplekken krijgt ook participatie door bewoners en belanghebbenden en prominente rol, waarbij de participatieladder wordt gehanteerd.
Het college en de gemeenteraad willen hierover in het najaar besluiten. De dorpscommissies wordt gevraagd te reageren op deze nieuwe kijk op spelen.

Reactie DC Den Hoorn

In Den Hoorn zijn verschillende plekken waar toestellen aan hun eind komen. De plek bij de school is daarin het belangrijkst. Het is nog niet bekend wat er met de school gebeurt.
Toestellen concentreren op 1 plek is een goede optie. Vanuit het voorzieningenaanbod in het dorp is 1 plek een goede optie, en deze te benoemen tot dorpsspeelplek. De locatie Drijverschool zou daarvoor de beste locatie zijn, bv in het verlengde van het oude basketbalveldje. Hier zijn al bosjes aanwezig die uitnodigen voor natuurlijk spelen. De plek zo wel herkenbaarder moeten worden als dorpsspeelplek, bv met bord, bankje/picknicktafel, en nadenken over de toegankelijkheid (moet uitnodigend zijn).
De plek zou ook geschikt zijn voor ontmoeting. Dit geeft kansen in het dorp. Ter plaatse zou moeten worden gezocht naar een contactpersoon die een oogje in het zeil houdt.
Er is eigen kracht aanwezig, onder andere in het slaan van een pomp voor een waterspeelplek en leveren van zwerfkeien ('op de zeebodem liggen de beste').
Het dorp heeft een laag geboortecijfer. Temeer reden om een voorziening voor meer leeftijden te combineren op 1 plek.

Reactie op speelaanleiding	Leuk, spelen in de bosjes is weer mogelijk
Suggestie	Bij opknappen dorpsplein (is actueel) ook een paar elementen neerleggen die uitnodigen tot spelen zwerfkeien, betonelementen)
Imago/identiteit	Iets met stenen i.r.t. Stienepikkers
Vervolg	Op moment dat er aanleiding is wordt het gesprek gestart. Gevraagd wordt of bij de raad ook om geld wordt gevraagd om alles te starten. Dat moet nog in beeld gebracht worden

Gevraagd wordt of er ook subsidiemogelijkheden zijn. Onder andere Jantje Beton, het Oranjefonds, Texelfonds en Rabofonds bieden hiervoor mogelijkheden.
De gemeente kan geen subsidie aanvragen, de dorpscommissie wel. De gemeente is namelijk zelf een subsidiërende instantie. Denkbaar is wel een combinatie van subsidies en gemeentelijke bijdrage, afhankelijk van de situatie.
De dorpscommissie geeft aan ook behoefte te hebben aan goede voorbeelden bij het bedenken van nieuwe speeltuininrichtingen.

Verslag Dorpscommissie De Koog

Datum	22 september 2016
Plaats	De Hof, De Koog
Aanwezig Namens DC De Koog	Jenneke Kragt, Veronica van Beek, Jaap Jager
Namens Gemeente Texel	Piet Bolier, Jan Jaap van der Woude

Inleiding

Aan de hand van een korte presentatie is aan de dorpscommissie uitgelegd dat de gemeente in de toekomst speelvoorzieningen niet meer kan aanbieden zoals tot dusver is gedaan. Samengevat zijn veel speeltoestellen afgeschreven, is onvoldoende geld voor vervanging beschikbaar en is de kijk op spelen veranderd.
De nieuwe kijk op spelen betekent dat meer gekeken wordt naar beweging, ontmoeting, ontdekken, educatie, en een voorziening voor alle leeftijden moet bieden. Dat vraagt op een andere manier naar spelen te kijken. Dit is met voorbeelden geïllustreerd:
speelaanleidingen van 'harde' materialen zoals betonelementen, palen, verkeersplein of veldje in straatwerk, spelbord in tegels, enz.
speelaanleidingen van natuurlijke aard, zoals zwerfkeien, paaltjes en stammen om op te zitten, over te lopen, zand met waterpomp, liggende boom met takken om te klimmen, enz.
Bij de inrichting van nieuwe speelplekken krijgt ook participatie door bewoners en belanghebbenden en prominente rol, waarbij de participatieladder wordt gehanteerd.

Het college en de gemeenteraad willen hierover in het najaar besluiten. De dorpscommissies wordt gevraagd te reageren op deze nieuwe kijk op spelen.

Reactie DC De Koog

Speelplekken met boomstammen en alles past bij spelen in De Koog. Als omvormen begint, begin dan met plekken voor de kleintjes, de groten kunnen ook spelen in het bos.
Is de ruimte rond het dorpshuis geen goede optie? Deze is openbaar, en in het zicht.
In de toekomst gaat de gemeente niet meer met het 'speelboek' onder de arm de plekken inrichten. De kijk op spelen is anders. Wanneer toestellen zijn afgeschreven en vervanging nodig is, wordt gekeken wat er dan moet gebeuren.
Geopperd wordt beweegtoestellen te plaatsen, mogelijk in combinatie met het voornemen een beweegtuin te maken (oa voorsenioren). In de haven van Oudeschil spelen kinderen ook graag met beweegtoestellen.
Texel ontgroent en vergrijst: temeer reden om beweegtoestellen te plaatsen. Er moet ook voldoende aandacht zijn voor de doelgroep van 12-16 jaar, waarvoor uitdagender voorzieningen aanwezig moeten zijn.

Kamerstraat	kan hier een speelplek in het bos ism Staatsbosbeheer?
Plevierstraat	deze speeltuin mag weg, toestellen kunnen eventueel verplaatst worden
Parnassiusstraat	??

Er worden meerdere suggesties gedaan voor natuurspeelplekken, wat laat zien dat het voorziet in een behoefte.

Het spelen met water in de sloot is wat aanwezigen vroeger zelf ook deden. Kinderen spelen het liefst in het bos en de duinen. Een deel van het bos van De Koog is officieel als speelbos aangewezen. Een veldje met bloemen is al net zo leuk als een speeltoestel.

Conclusie: wat minder toestellen en meer speelaanleidingen bieden in De Koog zeker nieuwe kansen. Terugkijkend vinden de aanwezigen het een leuk plan.

Verslag Dorpscommissie Oudeschild

Datum	22 september 2016
Plaats	Wielewaal, De Waal
Aanwezig Namens DC Oudeschild Namens Gemeente Texel	Bernard Ipenburg, Corrie de Jager Kees Koopman, Jan Jaap van der WOude

Inleiding

Aan de hand van een korte presentatie is aan de dorpscommissie uitgelegd dat de gemeente in de toekomst speelvoorzieningen niet meer kan aanbieden zoals tot dusver is gedaan. Samengevat zijn veel speeltoestellen afgeschreven, is onvoldoende geld voor vervanging beschikbaar en is de kijk op spelen veranderd.
De nieuwe kijk op spelen betekent dat meer gekeken wordt naar beweging, ontmoeting, ontdekken, educatie, en een voorziening voor alle leeftijden moet bieden. Dat vraagt op een andere manier naar spelen te kijken. Dit is met voorbeelden geïllustreerd:
speelaanleidingen van 'harde' materialen zoals betonelementen, palen, verkeersplein of veldje in straatwerk, spelbord in tegels, enz.
speelaanleidingen van natuurlijke aard, zoals zwerfkeien, paaltjes en stammen om op te zitten, over te lopen, zand met waterpomp, liggende boom met takken om te klimmen, enz.
Bij de inrichting van nieuwe speelplekken krijgt ook participatie door bewoners en belanghebbenden en prominente rol, waarbij de participatieladder wordt gehanteerd.

Het college en de gemeenteraad willen hierover in het najaar besluiten. De dorpscommissies wordt gevraagd te reageren op deze nieuwe kijk op spelen.

Reactie DC De Waal

Suggestie: Speeltoestellen verplaatsen naar het veld is een mogelijkheid. De oude speelplek kan dan wellicht parkeerruimte bieden, waaraan ook grote behoefte is in het dorp.
Op het speelveld wordt ook wel eens een bootcamp gegeven.
Het is belangrijk dat er in het dorp wel een plek blijft voor spelen en ontmoeting.
Het (grote) speeltoestel op de speelplek mag vervangen worden voor een speelaanleiding, bijvoorbeeld een klimboom.
De huidige speelplek wordt ook gebruikt door toeristen die er pauzeren. In het dorp is weinig geboorte, maar de plek aan de fietsroute kan wel worden beschouwd als een voorziening voor het dorp.

Belangrijk is dat het dorpskarakter behouden blijft. Bij het inrichten van een speelvoorziening op het veld moet goed worden gekeken naar het aanzicht van het dorp / veld.

Meewerken aan een speelplek is prima, als maar niet altijd en alles door de zelfde mensen moet worden gedaan. Het is wenselijk een contactpersoon voor de speelplek te hebben, met name voor de sociale controle.

In basis staat de dorpscommissie heel positief tegenover de gedachte van de nieuwe kijk op spelen. Toestellen blijven ook leuk, met name de schommel, het duikelrek en de glijbaan. Ten opzichte van het grote klimtoestel zijn stammen en klimbomen leuker.

Opgemerkt wordt dat het leuk is om samen met mensen in het dorp bezig te zijn met een speelvoorziening, en ook samen daarvoor de verantwoordelijkheid te nemen.

Verslag Dorpscommissie Oudeschild

Datum	25 oktober 2016
Plaats	Texel catering Oudeschild
Aanwezig Namens schooldirecties Namens Gemeente Texel	Ruud Boom Kees Koopman, Piet Bolier

Inleiding

Aan de hand van een korte presentatie is aan de dorpscommissie uitgelegd dat de gemeente in de toekomst speelvoorzieningen niet meer kan aanbieden zoals tot dusver is gedaan. Samengevat zijn veel speeltoestellen afgeschreven, is onvoldoende geld voor vervanging beschikbaar en is de kijk op spelen veranderd.
De nieuwe kijk op spelen betekent dat meer gekeken wordt naar beweging, ontmoeting, ontdekken, educatie, en een voorziening voor alle leeftijden moet bieden. Dat vraagt op een andere manier naar spelen te kijken. Dit is met voorbeelden geïllustreerd:
speelaanleidingen van 'harde' materialen zoals betonelementen, palen, verkeersplein of veldje in straatwerk, spelbord in tegels, enz.
speelaanleidingen van natuurlijke aard, zoals zwerfkeien, paaltjes en stammen om op te zitten, over te lopen, zand met waterpomp, liggende boom met takken om te klimmen, enz.
Bij de inrichting van nieuwe speelplekken krijgt ook participatie door bewoners en belanghebbenden en prominente rol, waarbij de participatieladder wordt gehanteerd.

Reactie DC Oudeschild

In Oudeschild zijn de afgelopen jaren al meerder acties m..t. speelplaatsen uitgevoerd.
Zo zijn o.a.de speeltoestellen op het trapveld achter de Trompstraat verwijderd.
De DC Oudeschild ziet liever minder en kwalitatief goede voorzieningen dan meerdere kleine speelplaatsen met een geringe spelbeleving. In het dorp is geen behoefte aan nieuwe speelplekken. Naast de speelplekken in het dorp is er een grote speelplaats bij de Waddenhaven waar zowel dorpsbewoners als anderen veel gebruik van maken.
De dorpscommissie gaat nog een keer een oproep via de dorpskrant doen voor het werven van contactpersonen voor de verschillende speelplekken. Ze ziet wel een knelpunt bij de bereidwilligheid van bewoners om structureel mee te helpen bij het beheer van speelplekken.
De DC ondersteunt de visie voor het aanpassen van de speelplekken zoals die is gepresenteerd.
Ze stelt voor om de aanpassingen gedoseerd in te voeren, b.v. als een toestel vervangen moet worden kijken op welke manier dat kan.
De DC ziet nu een belangstelling voor beweegtoestellen voor ouderen.

Verslag overleg Young4Ever

Datum	28 september 2016
Plaats	Time Out
Aanwezig Namens Young4Ever Namens Gemeente Texel	Berber Kruger, Niels Veldhuis, Dries de Winter, Ilse Vlaming Kees Koopman, Piet Bolier

Inleiding

Aan de hand van een korte presentatie is aan de dorpscommissie uitgelegd dat de gemeente in de toekomst speelvoorzieningen niet meer kan aanbieden zoals tot dusver is gedaan. Samengevat zijn veel speeltoestellen afgeschreven, is onvoldoende geld voor vervanging beschikbaar en is de kijk op spelen veranderd.
De nieuwe kijk op spelen betekent dat meer gekeken wordt naar beweging, ontmoeting, ontdekken, educatie, en een voorziening voor alle leeftijden moet bieden. Dat vraagt op een andere manier naar spelen te kijken. Dit is met voorbeelden geïllustreerd:
speelaanleidingen van 'harde' materialen zoals betonelementen, palen, verkeersplein of veldje in straatwerk, spelbord in tegels, enz.
speelaanleidingen van natuurlijke aard, zoals zwerfkeien, paaltjes en stammen om op te zitten, over te lopen, zand met waterpomp, liggende boom met takken om te klimmen, enz.
Bij de inrichting van nieuwe speelplekken krijgt ook participatie door bewoners en belanghebbenden en prominente rol, waarbij de participatieladder wordt gehanteerd.

Young4 ever is blij met de nieuwe visie van de gemeente om andere mogelijkheden te bieden voor bewegen en beleven. Ze zien daarin ook mogelijkheden om meer samenhang en betrokkenheid in straten en buurten te krijgen.
Bij zelfwerkzaamheid zou je een beloning kunnen geven die de bewoners zelf kunnen besteden aan leuke dingen zoals een straatfeest e.d.
De sportcoach zou gebaat zijn met extra beweeg/sport toestellen.
Young4ever vraagt met name aandacht voor de jongeren tussen 12 en 17 jaar. Zij zijn te groot voor de traditionele speelplekken en toestellen en zijn op zoek naar andere uitdagingen. Hebben daardoor behoefte aan andere zaken zoals

- Wifispots
- Pannaveld/knockoutkooi bij skatepak of jopcontainer
- Fitnessspeelplein/obstakels/freerunnen
- Speelplaats voor 12+ bij Time Out
- Eenvoudige plekken om gewoon bij elkaar te zijn

Vooral in Den Burg is behoefte aan plekken waar jongeren uit die leeftijdsgroep bij elkaar kunnen komen en daar actief kunnen zijn.

Verslag overleg schoolleiding

Datum	30 november 2016
Plaats	Fonteinschool
Aanwezig Namens schooldirecties Namens Gemeente Texel	Monique van Gaalen (Fonteinschool), Marike Bol (Bruinvis) Kees Koopman, Piet Bolier

Inleiding

De presentatie was vooraf toegestuurd en door de schooldirecties besproken.

De schooldirecties zijn blij met de voorstellen van de gemeente. Ze zien in de nieuwe visie meer mogelijkheden om samenwerking tussen kinderen en gebruik van creativiteit te stimuleren.
Samen beleven, bewegen, avontuurlijke spelaanleidingen passen beter bij de vraag dan het gemiddelde van het huidige spelaanbod waarin veel gebruiksmogelijkheden in de toestellen zijn vastgelegd.
Zij willen bij vervanging of plaatsing van nieuwe toestellen direct de nieuwe visie inzetten.

Ze ervaren de huidige samenwerking bij het beheer, onderhoud en vervanging van speeltoestellen als plezierig en hebben er vertrouwen in dat door deze samenwerking de realisatie van de nieuwe visie op spelen goed kan worden uitgevoerd.

Bijlage 7 Bronvermelding

Huidige situatie en beschikbare rapporten met betrekking tot spelen

- Bevolkingsprognose 2016 Gemeente Texel, Pronexus, april 2016
- Beheergegevens gemeente Texel
- Budgetbepaling speelvoorzieningen gemeente Texel 2015, Repcon, concept

Participatieladder

- Google afbeeldingen, Lokaal bestuur – partij voor Lelystad

Plan voor Ontwerp, Beheer en onderhoud

- Visie op spelen, Gemeente Deventer, (zonder datum) www.deventer.nl
- Speelbeleidsplan gemeente Bunnik 2012-2022, 2013
- Speelbeleidsplan gemeente Montfoort, 2012-2017, september 2012

Effecten natuurlijk spelen

- Speelnatuur in de stad, 2009
- Faber Tayor e.a., 1998 in Gezondheidsraad en RMNO, 2004

Afbeeldingen referentiebeelden in bijlagen

- Google afbeeldingen, diverse
- Texel-imago en illustraties: foto's JJ van der Woude